

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020 г.

РЕЗЮМЕ

Направление “Архитектура и градоустройство”
ОП “Софпроект – ОГП”

София, 2014 г.

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА 2014-2020Г.

РЕЗЮМЕ

Нормативните основания за изработване на Общинския план за развитие (ОПР) на Столична община за периода 2014-2020 г. са свързани с изискванията на чл. 9 т. 7 и чл.13 от Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методическите указания за разработване на стратегически документи, одобрени със Заповед на Министъра на регионалното развитие и благоустройството № РД-02-14-2402/22.11.2011г. Пряко основание за изработване на ОПР на СО 2014-2020 е възлагателно писмо до ОП „Софпроект ОГП” от Главния архитект на СО № РА-92-00-543 от 25.10.2012г., във връзка с писмо от Областния управител на област София-град до Кмета на СО, с №0408/88 от 25.09.2012г. В окончателния проект на плана са взети под внимание и използвани Предварителната оценка към ОПР 2014-2020, както и Последващата оценка на ОПР 2007-2013г., изработени от външен консултант – „НЦТР” ЕАД.

Ангажименти в изработването и реализацията на ОПР имат Общинският съвет и всички структури на общинската администрация. Планът съдържа стратегия и мерки за подобряване на условията и факторите за растеж в различни сектори, които се нуждаят от дълговременна и целенасочена подкрепа. Той създава предпоставки да се прилагат интеграционни подходи в действията на общината и публичните институции, при отчитане на интересите и използване потенциала на частния сектор. Планът надгражда ОПР 2007-2013 на СО с цели и приоритети, гарантиращи съответен принос на Столична община към националните ангажименти по стратегията „Европа 2020”, както и пълно покритие на финансируемите мерки по новия пакет оперативни програми. Той е ориентиран към използване на потенциалите и залага на партньорства, пространствена и времева координация, при концентрация върху ограничен брой подбрани приоритети в условията на глобална криза.

Новият общински план на Столична община се създава преди окончателното приемане на важни документи на национално ниво, като Оперативните програми за 2014-2020 г., чрез финансиране от които се очаква да се реализират значима част от предвижданията му. Независимо от това, той определя рамката за развитие в новия програмен период, като интегрира икономическите, екологичните, социалните и инфраструктурните аспекти на желания устойчив и балансиран растеж на територията на общината. Подкрепата на реализацията на целите и приоритетните области на Стратегия „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж”, както и определените 11 тематични цели на Общата стратегическа рамка на ЕС за 2014-2020 г., са отправни точки при разработване на ОПР на Столична община. Философията на ОПР се базира на основните акценти на Европейската кохезионна политика и най-важните теми, които имат значение за територията, а именно:

- Икономическо развитие, конкурентоспособност, създаване на работни места и преодоляване на икономическите различия;
- Социално развитие, равнопоставеност и приобщаване на социални групи в уязвимо положение;
- Околна среда - опазване, възстановяване и развитие за преодоляване на дисбаланса в пространственото развитие и в жизнения стандарт;

- Ефективното управление - за подобряване на координацията между институциите и техния капацитет;

ОПР на Столична община за 2014-2020г. отчита заложените цели и приоритети в документите от по-високо йерархично равнище на национално ниво - Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022, Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025, Регионален план за развитие на ЮЗР за 2014-2020г., Стратегията на област София-град 2014-2020г., приета от Областния съвет за развитие на 28.06.2013г., както и всички общински стратегически документи, свързани с пространственото развитие и развитието на транспорта, на социалните услуги и социалното включване, техническата инфраструктура, културата, опазването на околната среда и др.

Териториалният обхват на Столична община и на област София-град съвпада напълно и това налага необходимостта от много добра синхронизация на действията, осъществявани от институциите, провеждащи политиките на регионалното и на местното (общинското) развитие, като също така налага да се обосновават и общи цели и приоритети на Областната стратегия за развитие и в Общинския план за развитие, при разпределяне на съответните отговорности и задачи. В ОПР се представят в по-подробен вид необходимите действия (мерки) за реализацията на формулираните цели и приоритети, които ще бъдат инициирани основно от Столична община и ще бъдат нейна отговорност. И в двата документа се залагат изискванията за интегриран подход в политиките за развитието на отделните сектори. Опитът в това отношение, натрупан през 2007 -2013г. показва, че при добра координация между институциите и при прилагане на интегрирания подход се създават възможности за реализация на заложените в ОСР и в ОПР цели и приоритети и по-ефективно да се усвояват финансовите ресурси, в т.ч. и тези от Европейските фондове (реализирани чрез националните Оперативни програми).

Глобално предизвикателство, пред което са изправени градовете и техните обществени и политически лидери, е да се работи едновременно в две времеви рамки: в отговор на растящите краткосрочни напрежения и натиск, с ограниченията на един мандат, но и същевременно - подготвяйки необходимото за устойчивото развитие в дългосрочен план. Базов документ с дългосрочен характер, който предопределя политиката в пространственото развитие на Столична община и за плановия период 2014-2020 г., е приетият през 2009 г. "Общ устройствен план на Столична община и гр. София" с хоризонт на действие 2030г. Този документ съдържа в себе си устройствените изисквания и предпоставки за използване на териториалните и инвестиционни ресурси на Столична община за целите на комплексното балансирано и устойчиво развитие и позиционирането на София в мрежата на големите европейски градски центрове. В ОУП на Столична община са заложи общите насоки и пространствени направления за развитие на територията, в т.ч. далекосрочно; очертана е зоната на активно влияние на Столицата с нейните функционални връзки с населените места вътре в и извън административните граници на общината, при ежедневен трансфер на хора, стоки и услуги; определени са центровете за различни видове активности и др. Стратегическите проучвания и насоки, устройствените правила и системата от програми за прилагане на ОУП също така определят етапите на развитие и краткосрочните и средносрочни мерки и дейности, които се залагат в ОПР 2014-2020.

През следващия програмен период на територията на гр. София ще действа приетият през 2013г. от Общинския съвет на Столична община Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на София 2014-2020г. Той е нов по вид оперативен план за пространствено развитие с подчертано инвестиционен характер - обособен съгласно ЗРР като самостоятелен документ, с одобрена собствена програма и

бюджет, но по същество е много важна съставна част от общинския план за развитие за същия период. За реализация на предвидените проекти в неговите основни зони за въздействие ще бъдат насочени повечето от средствата, определени за Столична община от Европейските фондове чрез Оперативна програма „Региони в растеж” и другите оперативни програми. Освободените по този начин собствени средства от общинския бюджет ще се насочат към проектите от ОПР в останалите части на общината. Части от ИПГВР - „анализ”, „индикатори за наблюдение и оценка” и др., са използвани директно в ОПР, тъй като се отнасят до същия териториален и времеви обхват и в голяма степен припокриват изискванията за двата плана.

ОПР е стратегически оперативен инструмент за провеждане на устройствена политика и координация на секторните политики, както и за планиране на финансовите ресурси на Столична община. Той интегрира и ще подкрепи реализацията, особено на пространствената и инвестиционната им част, на редица секторни стратегии и програми с предвидено действие в новия програмен период, които са в процес на изработване и приети от СОС. Такива документи, представляващи обособени части на ОПР, са :

- Стратегия за развитие на инженерната инфраструктура на СО по части ВиК и корекции на речните корита за периода 2008 – 2020г.;
- План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столичната община 2012-2020г.;
- Стратегия за развитие на културата в София 2013 – 2020;
- Стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта - 2012-2020г.;
- Програма за управление на околната среда на СО 2010-2020;
- Стратегия за дългосрочно управление на битовите отпадъци на Столична община (актуализация, програма);
- Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София (2011 – 2015 г.; актуализация);
- Стратегия за изграждане на интегрирана информационна система на Столична община (ИИССО) 2009 - 2014 г. ; (актуализация)
- Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) на територията на Столична община до 2020г. (актуализирана 2011г.);
- Стратегия за развитие на системата на образованието в Столична община до 2015 (актуализация);
- Стратегия за развитие на София като туристическа дестинация до 2020г. (в процес на изработване) и др.;

Общинският план за развитие на Столична община 2014-2020 г. е структуриран в няколко модула.

Първият модул съдържа анализ на икономическото и социалното развитие на общината. Аналитичният раздел е финализиран с анализ на силни и слаби страни, възможности и заплахи (SWOT анализ);

Вторият модул представя синтезирано резултатите от изпълнението на ОПР 2007-2013, базирайки се на Последващата оценка.

Третият модул съдържа визия и обосновки на стратегическа рамка за развитие на Столична община за периода 2014-2020 г. Тя определя цели на развитието, приоритети, специфични цели и основни мерки, на които се подчинява третият модул. В съдържателно отношение тя е насочена към актуалните проблеми и нужди на Столична община и се базира на възможностите на местния потенциал и на разполагаемите ресурси за реализирането на целите и приоритетите за развитие на общината;

Четвъртият модул включва проектни предложения, структурирани на база системата от цели и приоритети, на база функционални направления и на база административно-териториална организация; обща оценка на необходимите ресурси (финансови, човешки, организационни и др.) за реализация на плана. Групирането на проектите върху територията на общината плана с графично – пространствена концепция, разработена в ГИС модел, както и индикативната таблица със сортирани проекти в напреднал стадий на подготвеност са представени за удобство при ползване в два самостоятелни тома към този модул.

Петият модул представя системата от индикатори и мерки за организиране на наблюдението, оценката и актуализацията на плана; описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Аналитичната част на състоянието и развитието на териториалния социално-икономически и инфраструктурен комплекс на Столична община, обхваща периода 2007-2011/12 год., и се базира на официална статистическа и оперативна информация, която бе възможно да бъде осигурена.

В периода на реализация на ОПР на Столична община 2007 -2013г. се прояви влиянието на фактори със задържащ характер, които оказаха своето влияние върху местното развитие. Последниците от световната икономическа криза, започнала през 2007-2008 г., се отразиха негативно както на цялата страна, така и на местно ниво. Икономическият потенциал и възможностите за използване на наличните ресурси, както и предприетите управленски решения оказаха влияние за относително по-слабото проявление на икономическата криза в Столична община . За разглеждания период спадът в икономическото развитие и в размера на чуждестранните инвестиции е с много по-ниски стойности от съответните за останалите големи градове и региони в страната. Равнището на безработица е повече от два пъти по-ниско от средното за страната. На територията на Столична община през анализирания период са реализирани и значими инвестиционни проекти, някои от които – с национално значение.

Стратегическите цели и приоритетите на Плана са насочени към изграждане на по-интелигентна и конкурентоспособна икономика, на приобщаващо общество с висока степен на заетост и ниско равнище на безработица, перманентно внимание към проблемите на лицата в неравностойно положение и грижи за опазване на околната среда.

ОПР на Столична община 2014-2020 г. се разработва за период, в който се очакват сериозни промени в страната, свързани с преодоляването на ефектите от финансовата и икономическа криза, задълбочаване на глобализационните предизвикателства и необходимостта от по-успешно провеждане на политиката на сближаване. Това са предизвикателства за развитието и на Столична община, която ще продължи да изпълнява ролята на добре развита териториална общност с модерен социално-икономически и инфраструктурен комплекс.

Целевият и проблемен анализ систематизира и обобщава най-важните постановки от съществуващите стратегически документи за развитие на страната, региона, областта,

общината и столичния град. Той проследява съществуващото състояние на средата и тенденциите в развитието на градските територии, природните и антропогенни компоненти, социалните общности, икономическите и технологичните системи в гр.София. Анализирани са факторите, които са довели до съществуващото състояние, и натрупването на проблеми в определени части. Направените изводи са изходна позиция за определяне и насочване на необходимите мерки и проекти.

От стратегическите фактори и условия, влияещи върху развитието на града до 2020 г., с голямо значение са неговото разположение в страната и региона, връзките с мрежата от урбанистични центрове в Европа, преминаващите транспортни коридори, демографските и технологичните промени. Идентифицираните ограничители на развитието на София в международен план като периферно местоположение по отношение на Европейското ядро, малък размер на пазарите, близост до преходни и кризисни икономики, ниска иновативност на производството, ниска атрактивност на средите, включително за бизнес и услуги, и др. следва да бъдат компенсирани чрез целенасочени управленски въздействия. развитието на Софийската агломерация като функционален район със засилен икономически растеж и разширен пазар на труда, би позволило на Столицата да повиши определената ѝ към момента четвърта категория на Метрополен европейски район за растеж.

Селищната мрежа на СО е формирана от 38 населени места, от които четири града – София, Банкя, Нови Искър и Бухово. По редица показатели Столична община и гр. София заемат водещо място в националната територия. Разположена на територия само 1,2% от тази на страната, в нея е концентрирано 17.5% от цялото население на България (1292 хил. души). Делът на населението на СО от общото на страната прогресивно нараства, бележейки дисбаланс както на национално ниво (през 2001 г. е 13,8%), така и на общинско ниво (съотношението гр.София – околорадски район е 93%:7%).Общината е с най-голяма средна гъстотата на населението - 960 д/км²., или около 15 пъти по-висока от средната гъстота в страната - 66,3 души/км². СО е и с най-голям брой високообразовано население - тук 36.8% са с висше образование (около два пъти по-високо от средния дял за страната), а лицата със средно образование са 44.9%. По данни на НСИ в периода 2001 - 2011 г. с най-голямо нарастване са район Студентски (21 593 д.) и Витоша (18 514 д.). Средният брой членове в домакинство е 2,2 човека, при 2,4 за страната. Населението в икономически най-активната възраст от 15-64 навършени години в СО е 930 723 д. или 72,1% от общото население, (средно за страната 68,1%), като с най-висок дял са райони Младост и Изгрев. Делът на безработните от икономически активните лица е най-висок в район Кремиковци (13,6%) и най-нисък в Изгрев (6,0%). През 2011 г. 609 922 д. са заетите на възраст от 15-64 г. Структурата на заетостта по икономически сектори в общинската икономика е с характеристики, присъщи на развитите икономики – висок относителен дял на заетите в сектора на услугите - 77,0%, по-нисък в индустриалния сектор - 22,4% и символичен - 0,06% в аграрния сектор.

СО продължава да е най-добре развитата община в страната, а град София - най-големият икономически център, основен двигател в развитието на общината и региона и най-привлекателната територия за инвестиции, привличаща над 60% от ПЧИ в страната. През 2009 г. те достигат 12 545,6 хил.евро, но в следващите години в резултат на кризата бележат намаление и през 2011 г. са 11 586 ,6 хил. евро. Произведеният брутен вътрешен продукт (БВП) в Столична община в периода 2007 – 2010 г. нараства от 22 148 млн.лв. до 28 320 млн.лв. През 2010 г. той е 40,2% от БВП на страната; БВП на човек от населението в Столична община е над два пъти по-висок от средния за страната; Брутната добавена стойност в Столична община през 2010 г. е 24 386 млн.лв., или 40% от тази на страната;

Според Глобалния индекс на конкурентоспособност България изостава в развитието на базисната си инфраструктура. България е сред страните с най-ниски показатели за иновативност. Високотехнологичните производства и икономически дейности, базирани на знанията, са слабо развити. Износът формира 58% от БВП (2010 г.), но едва 3% е делът на високотехнологичния износ (при средно за ЕС 16%). Страната е с най-неблагоприятна структура на разходи за НИРД, инвестирайки 0.4-0.5% от БВП (за ЕС 1.85%). На фона на общото развитие на НИРД в страната, София е основен център на научните изследвания. В Столицата е съсредоточен около 60% от персонала, зает с НИРД в България, реализират се 80% от общите разходи за НИРД в страната. Развитието на икономиката на знанието е основен приоритет за София, която има отговорността да бъде локомотив за страната в това отношение.

Анализът на развитието на бюджетните услуги в периода 2007-2012 г. показва, че редица поставени цели са успешно осъществени, между които финансовата децентрализация в образованието и въвеждане на делегирани бюджети, акредитацията на лечебните заведения и подобряване финансирането на болничната помощ, интеграцията на лицата в неравностойно положение и др. Изградената инфраструктура на предучилищното обучение на територията на СО включва общо 238 обекта, но съществува проблем с обхвата на децата. Мрежата от общообразователни училища в СО през учебната 2010/2011 година обхваща 236 училища, покриващи целия град. Инфраструктура на общото образование не е изградена в кварталите „Малинова долина“ и „Манастирски ливади“. В София се намират 20 от общо 44 акредитирани университети и висши училища. През учебната 2010/2011 година се обучават 104 869 студенти, което е 41% от всички студенти в България. Обособени се две зони с концентрация на ВУЗ - ЦГЧ и Студентски град. Има какво да се желае относно съвременното оборудване, програмите на обучение и адекватността им за професионалната реализация на дипломираните се както на средното, така и на висшето образование.

Политиката по здравеопазване е насочена към подобряване организацията на лечебната дейност в държавните, общинските и частните лечебни заведения, рационално използване на финансовите и материалните ресурси, профилактика на социално значими заболявания и др. През 2010 г. на територията на града са функционирали 36 ДКЦ. Броят на медицинските центрове е 92, на стоматологичните 19, на медико-стоматологичните 15. Стоматологичните практики на територията на града са 1198. Териториалната организация на ДКЦ показва равномерно разпределение в гр. София. През последните 10 години броят на болничните здравни заведения (заедно със специализираните центрове) в СО нараства от 43 на 54 бр., от които на територията на града 51бр. След 2000г. влязоха в експлоатация 18 нови частни болнични заведения. В райони Банкя, Кремиковци, Нови Искър и Панчарево са разположени специализирани болници за рехабилитация и долекуване, общински и държавни. Разпределението на останалите болници е неравномерно на територията на София. Без болнични заведения са райони Връбница, Надежда и Искър.

В София са съсредоточени основните елементи на националната спортна база - стадиони, спортни зали, покрити и открити басейни, гребна база и др. за високо спортно майсторство и за професионални спортове, с ограничен достъп. Спортната база с широк достъп е тази в свободни пространства в градските жилищни структури. Физическото състояние на базата в 40% от случаите е лошо или незадоволително. Твърде незадоволително

е наличието и състоянието на спортната база на училищата, особено в централните части на София. Съществуват диспропорции между наличната и необходима спортна база в социален аспект.

Провежданата политика за предоставяне на услуги за лица и групи в неравностойно положение е базирана на осъзнатата необходимост от интеграция на уязвимите лица и групи.

По отношение на обществения ред и сигурност в СО, се анализират районите с концентрация на престъпни дейности и социални напрежения, създаващи негативна визия и нуждаещи се от специални мерки.

Административното обслужване се реализира в обекти на централни органи на властта (законодателна и изпълнителна) и на местната власт. Инфраструктурата на централните органи на властта е с представителен характер и е разположена основно в ЦГЧ.

Местната власт обхваща общинския съвет, централната и районните общински администрации на СО. Службите на СО са разпръснати териториално, а въпреки напредъка, все още не функционира единна информационна система, която да предоставя достатъчно услуги.

Търговията е най-динамично развиващата се дейност, в резултат на частната инициатива. През последните две десетилетия са изградени структуроопределящи търговски обекти, формиращи нови центрове. Към 2010 г. броят на структуроопределящите търговски обекти е 134 с 684 000.м² търговска площ и продължава да расте. Най-голямото тържище е „Търговски център Илиянци“ с площ 160 000. м². С търговска площ под 10 хил. м² са районите Илинден, Изгрев, Красна Поляна и Връбница. С висока осигуреност с търговски площи в структуроопределящи обекти, вкл. общински пазари и базари, са райони Надежда, Младост и Оборище. Недостатъчно добре е решен въпросът с пазари за селскостопанска продукция на дребни и средни производители, няма подкрепа за реализация на такава продукция на производители от Столична община.

Основните акценти в сферата на културата са свързани с поддържането, разширяването и промотирането на дейностите, които имат отношение към културните функции на Столицата. Развит е пълният спектър от дейности - театрална, музейна, кино, библиотечна, изобразителни изкуства, комплексна читалищна. Реализират се елитарни и масови културни дейности. Броят на театрите нараства в резултат на частна инициатива. От общо 21 театри, (в т.ч. и частни) 16 са на територията на район Средец и 5 в Оборище. Броят на кинотеатрите е намалял повече от 3 пъти, но поради изградените 9 модерни кинокомплекси броят на местата в кината е намалял незначително. Музейната дейност се осъществява в 30 музея, от които 22 специализирани, сред които са и националните.

София е град с богато културно наследство. Разположението на града на едни от важните още от древността комуникационни артерии, свързващи Европа и Азия, наличието на минерални извори, близостта на планината с горите, са дадености, които предопределят София като привлекателно място за живеене с богата история, оставила множество материални следи и богато културно напластяване. София притежава около 1400 недвижими културни ценности със съответен статут, от които 840 са разположени в ЦГЧ. Промяната на отношението към културата се доказва и от кандидатурата на София за Европейска столица на културата 2019 г. Престижната програма за постигане на тази цел допринася както за културното, така и за социалното и икономическо съживяване на града, генерира печалба, разкрива работни места, популяризира града и културните му ценности в европейски и международен мащаб. През последните години се реализират успешни проекти за опазване и за експониране на археологически обекти в ЦГЧ. Липсват реални действия за осмисляне на обектите от социалистическия период. Не са намерени и най-

добрите връзки между системата на КН с останалите функционални системи. Поради слабото популяризиране на наследството, по-голямата част от жителите не го познават и не го оценяват като богатство.

Състоянието и структурата на туристическата инфраструктура се обуславя от наличието на разнообразни туристически ресурси и от привлекателността на територията. Балнеоложкият и спа ресурс показва голямо разнообразие в локализацията, дебата, химическия, минералния състав, температурния режим на термоминералните води. Сред антропогенните туристически ресурси попадат три АИР - "Сердика-Средец", Боянската църква и Борисовата градина, както и музеите, паметниците на културата и на историческото наследство (монастири и религиозни храмове от Софийската мала Света гора, останки от крепостни стени, архитектурни обекти и др.), културните и изложбените центрове. Средствата за подслон и местата за настаняване са с чувствително увеличение спрямо 2007г. Общият капацитет на легловата база е 13 014 легла, а само на хотелите - 12 550. Съществува добре развита мрежа от заведения за хранене.

Извършеният анализ на компонентите и факторите на околната среда е определил зоните с вредни въздействия и недобро качество на средата. Параметрите на изследваните компоненти са повлияни в допустимите граници на антропогенно натоварване и екологичният отпечатък не показва за София екстремни отклонения от общоприетото за Европа състояние на околната среда за голям град. През периода 2007-2013г. са приложени редица мерки за подобряване на КАВ, чрез реконструкция и разширяване на СОП и на възлови кръстовища и булеварди, подобряване на системата на МОПТ с все по-голям дял пътници на метрото, частична подмяна на подвижния състав на МОПТ, изграждане на велоалеи и др. В околградския район все още стои нерешен въпросът с Кремиковци; хвостохранилищата не отговарят на нормите за безопасност. Продължават масово да загиват дървета в природен парк Витоша и в СО. Усилено се работи в посока внедряване на модерно управление на битовите отпадъци и рекултивацията на сметища.

Анализът на състоянието на зелената система показва, че голяма част от парковите пространства са разположени в южните части на града. Недостатъчни са озеленените територии за отдых с широк обществен достъп, липсват големи озеленени територии в ЦГЧ, което се отразява върху качеството на средата. Нерешен остава въпросът със собствеността за реализация на необходимите и заложи в ОУП големи градски паркове.

София има уникални геоложки и хидрогеоложки условия и е сред първите места по богатство на минерални води в Европа. На територията на София има около 30 находища от общо 75 водоизточника, 10 са класифицирани като находища с национално значение, 8 са подходящи за бутилиране. Минералните води са 8 типа с различни химични, физични и приложни характеристики, включващи всички естествени групи. Ползването на минерални води в Столична община все още е твърде ограничено и не надвишава 15-20% от общите експлоатационни ресурси.

От проведените анализи и проучвания са определени като рискови зоните на Централна градска част, няколко такива в близост до значими местни източници на замърсяване, зони около интензивно натоварени транспортни артерии. Идентифицирани са зони със замърсени повърхностни води и почви, с риск от наводнения, с високи подпочвени води, с повишен сеизмичен риск и с активни и потенциални свлачища, с акустично замърсяване и др.

Анализиран са селищната мрежа и агломерационните връзки на София със съседните територии в зоната на активно влияние. Границите на агломерационния ареал, както и интензивността на въздействие значително са се променили за последните 7 години.

Връзките на София със Самоков и Ботевград са отслабени, тези със Своге и Ихтиман са станали по интензивни, агломерационните ареали на Перник и София се сливат. Изграждането на АМ Струма, връзката през Кюстендил към Р Македония, отсечката София - Калотина, както и отделни участъци от РПМ до 2020 г. ще изиграят важна роля за повишаване на свързаността и икономическото значение на района и в частност - ЗАВ на гр. София.

Жилищният фонд в СО се е увеличил от 516 502 през 2001 г. до 607 228 бр. през 2011 г., или ръст от 8%. Средният темп на ново строителство през последните тези години е 8 жилища на 1000 обитатели, или около 9000 жилища на година, като бележи известен спад през последните три години. Изчислено на базата на общия наличен фонд, жилищното потребление в София е сравнимо с това в ЕС (466 жил./1000 обитатели). В периода 2001-2011 са настъпили няколко важни промени - броят/делът на стандартните жилища се е увеличил; броят на примитивните жилища се е намалил двойно; броят на пренаселените жилища се е увеличил. Над 96% от фонда е с масивна стоманобетонна конструкция, панелна или масивна. Само 4% от фонда е полумасивен и паянтов. Над 36% от жилищата са в панелни сгради, които се амортизират ускорено поради неподдржане. Около 30% от жилищата са с амортизирана, недоизградена или липсваща канализация. Най-мощабните негативни примери са Витошката яка и "необлагодетелстваните квартали" (ромските махали). Индивидуално иницираното и реализирано частично саниране, е довело до подмяна на дограма в около 30% от жилищата и външна изолация на около 16% от жилищата. Жилищните територии са обособени условно в 4 зони - централна и в три концентрични пояса. Очертават се ясно добър южен и лош северен сегмент. В северозападния сектор има силно амортизирани квартали, системно неподдржани и с подлежащи на пълна реконструкция инженерни мрежи. Загуба на жилищен фонд се забелязва в ЦГЧ - в периода 2001-2011 г. средно по 6000 жилища годишно са сменяли предназначението си в офиси. Това представлява заплаха за жизнеността на ЦГЧ. Общинската жилищна политика се провежда в тесните рамки на общинския жилищен фонд, съставляващ около 3% от общия жилищен фонд (13 803 общински жилища в компактния град), т.е. 97% от жилищния фонд е без общинско внимание и подкрепа. Правото за закупуване/приватизиране и отсъствието на устойчив механизъм за възпроизводство на общинския жилищен фонд води до трайно намаление и влошено състояние на този социален буфер. На фона на масовото обедняване, увеличаваща се безработица и продължителна криза, потребностите от обществено подпомогнати жилища се увеличават. Общественият наемен фонд е разпръснат сред етажна собственост, което го прави трудно управляем и неефективен. Появилият се в прехода частен наемен фонд се увеличава, което допринася за жилищната мобилност, но ценовите нива не допускат масова платежоспособност и много нови жилища остават ненаети и неизползвани. Основните проблеми на Софийската жилищна система са отсъствие на адекватна национална и общинска жилищна политика; на система за държавно субсидиране и на кредитна система със специализирани ипотечни банки; влошаване на финансовата достъпност до жилище, особено за млади семейства. В сравнение с ЕС, жилищната мобилност в София е значително по-слаба. Жилищният фонд деградира поради неадекватно управление и поддржане, в периферните комплекси се увеличава концентрацията на бедност и престъпност.

Обществените пространства са изследвани заедно с въздействието им върху обществения живот, социалното общуване, качеството на средата. Най-активните и посещавани централни градски площадни пространства са знакови за София, със своя публика и характерни дейности, но почти всички имат недостатъка на "транзитни" - с активно автомобилно присъствие. Градините и парковете са особено популярни сред населението и гостите на София и се радват на голяма посещаемост, особено в

почивните дни. Основният проблем при тях е лошата поддръжка през годините. Площадните публични пространства и по-главните улици с потенциал на пешеходни променадни са главно в ЦГЧ на София. Основните проблеми за ползването им са свързани с организацията на движението и претоварването на уличната мрежа. Пешеходният трафик е важен фактор в оценката на качеството на живот в градовете и трябва да бъде развиван и защитаван при изработване на всички видове нови проекти, особено при проектиране на нови улици и пътища от висок клас, които често се оставят без достатъчно пространство и съоръжения за безопасно надлъжно и напречно пешеходно движение. Метростанциите и пешеходните подземи и пасажии имат голям интензитет на преминаване на пешеходци и генерират нови центрове за социална активност. Наличието на търговски обекти и общинска охрана се наложи като устойчив модел за поддръжане на подземите. Метростанциите са ново явление с мощен, генериращ пешеходно движение ефект с добър ред. Свързаността на градски транспорт, търговия, забавления и култура ги превръща в акценти. Положителен пример е подземният пред Софийски университет. Конфликтните точки на сблъсък между пешеходните потоци и автомобилния трафик определят качеството на обществените пространства. За осигуряване на спокойствие, сигурност и удобство на преминаване са нужни иновативни подходи. Обществените открити пространства имат своя дълбока, демократичен и социален характер. Качеството и състоянието на градския дизайн определят усещането за комфорт и богатство на градската среда. То се определя от качеството на озеленените площи, участието на водата, настилките и елементите на обзавеждането, информационните и декоративни елементи, поддръжания вид. Независимо от усилията на СО да внесе ред и да подобри естетическите качества на откритите пространства, все още има проблеми с настилките, водните елементи, обзавеждането, преместваемите обекти и др. Необходима е специална грижа за възстановяване и обогатяване на средата и привлекателността на публичните пространства освен в Столицата, също в местата с курортен характер Баня, Горна баня и Панчарево, по маршрутите и около обектите на софийската Света гора, в централните на всички населени места от околградския район и пр.

В СО съществуват множество по-големи и по-малки производствени зони, локализиращи около железопътните ареали и входно-изходните магистрали. Голяма част от тези зони са неадекватни на съвременните изисквания. Причините, освен физическото износване, липсата на поддръжка и обновяване, се дължат и на структурните промени, които индустриалният сектор преживя след 1989 г. В компактният град са обособени 3 индустриални района, няколко подрайона и териториални групи от предприятия. Ясно обособените райони са Северен, с около 25% негоден сграден фонд, и Югоизточен, значителна част от който е за реконструкция. Третият район е система от индустриални подрайони и жилищни образувания (Западен индустриално-жилищен район). В компактният град са разположени и дисперсни индустриални зони Средец, Витоша, Изгрев, Югозапад и др., добре обслужени инфраструктурно, разположени на главни градски артерии, подходящи за развитие на търговия, бизнес и обществено обслужване. Част от предприятията не функционират, а най-ценният им актив е земята. Специално място в производствения комплекс на столицата заема МК „Кремиковци“. След мащабни инвестиции за рекултивация на почвите в и около комбината, територията на "Кремиковци" ще бъде огромен резерв за развитието на високотехнологични производства, складово-логистични бази, бизнес, търговия, евентуално и обитаване.

В околградския район като цяло се наблюдава известно оживяване на икономическите дейности върху терени с относително по-ниски пазарни цени, разполагани най-вече в близост до републиканската пътна мрежа, с функции главно на складове и логистика. Очертават се няколко кълстера от малки предприятия в зоните на Нови Искър –

Световрачене - Чепинци, Казичене-Кривина и Лозен-Герман, както и в посока кв.Република - Божурище.

Заявените в редица стратегически документи цели за развитие на високотехнологични дейности и базирана на знанието икономика не са реализирани на практика през 2007-2013г. В София все още няма функциониращ технопарк или бизнес инкубатор, който да стимулира развитието на технологични фирми и да подпомага връзките между бизнеса, науката и иновациите, макар първите стъпки в тази посока да са направени с предоставянето на държавен терен на Четвърти километър и формирането на дружеството „София ТехПарк“. Аналогични са изводите за модернизиранието на материално-техническата база и за реструктурирането на остарели производствени зони. Наличните примери са резултат на инициативи на частния сектор и пазарните цени на земята, а не на целенасочена политика и инициатива на общината. Проектите за реструктуриране и обновяване на стари производствени зони са изключително модерна европейска практика в съзвучие с целите на „зелената икономика“, „зелените градове“ и т.н. Обновяването на производствените зони и модернизиранието на тяхната инфраструктура ще доведе до привличане на съвременни икономически инициативи, дейности с по-висока енергийна ефективност и снижено потребление на ресурси и ще допринесе за подобряване на икономическите показатели и конкурентоспособността на производството.

Комуникационно-транспортната система на общината обхваща инфраструктурата, подвижния състав и организацията на функционирането на всички видове транспорт - автомобилен, железопътен, въздушен, масов градски обществен транспорт (автобуси, трамвай, тролей, метро), таксиметров (маршрутни таксита и таксита). Приоритет за пространственото развитие са пътната и улична мрежа, релсовите пътища, съоръженията и транспортните възли, местата за паркиране и гариране, жп гари, метро, централна и локални автогари, международно летище, спирки, организация на движението, в т.ч. на пешеходно и велосипедно движение. Изследвани за нуждите на ОПР са състоянието и тенденциите в развитието на всички видове транспорт, с акцент върху МОПТ. Анализът потвърждава засилващата се роля на метрото в ежедневните трудови пътувания, както и усиленото изграждане на велоалеи. Уличната мрежа в София е с кръгово-радиална структура, с все още недостатъчна обща плътност 2,53 км/км² (при норматив около 4), дължина на ПУМ 428 км и площ 167 км². За ЦГЧ плътността е 4,63 км/км². Необходимо е да се увеличи общата плътност, чрез доизграждане на ПУМ и локалните мрежи, основно в новоурбанизираните южни части, както и разширяване на съществуващите трасета съгласно класа им по ОУП. Експлоатационното състояние на мрежата не е добро, липсват уширения при кръстовищата, в активните ленти за движение се наблюдава безразборно паркиране, а това намалява допълнително пропускателната способност. Отчетени и анализирани са проблемите с паркирането, особено в ЦГЧ, и с управлението на трафика. Разгръщане на политиката за интелигентна мобилност с възможности за използване на алтернативен транспорт, повишаване на културата на участниците в движението подобряване на достъпността и ефективното използване на възможностите за придвижване, паркиране гариране са в основата на подобряване на обслужването и за ежедневно пребиваващите в София (основно работещи и учащи) жители на населените места от околградския район и ЗАВ. Връзките между населените места в СО в твърде голяма степен все още минават през СОП и София, защото не са реализирани планираните с ОУП къси директни връзки помежду им. Това възпрепятства процесите на обособяване на групи от селища с интензивен обмен помежду си, формиращи планираните локални урбанистични центрове на околградския район. Обслужването на тези селища с МОПТ също не е на необходимото съвременно ниво. Интегрирането на градския транспорт за Столицата би следвало да бъде не само за града, а на ниво община и агломерационен ареал.

Целевият и проблемен анализ обхваща всички компоненти на инженерно-техническата инфраструктура. По отношение на водопроводната система, е отчетено, че 100% от населението получава вода с качества, съгласно изискванията на нормативната уредба. Довеждащите водопроводи от източниците до пречиствателните станции и от пречиствателните станции до резервоарите са цялостно изградени. В експлоатация са четири ПСПВ - "Панчарево", "Бистрица", „Пасарел" и „Мала Църква“ , които са в добро състояние. Необходими са нови локални резервоари в южната част за Горубляне и Подвитошката яка". Водопроводната мрежа в ЦГЧ е силно амортизирана и се нуждае от реконструкция. Загубите на вода остават над 60%. Гр. София е с частично изградена канализационна система, която обслужва около 70% от населението. Техническото състояние на канализационната мрежа е сравнително добро; в ЦГЧ е с малка проводимост и подлежи на реконструкция. Анализът показва, че основният проблем на системата в рамките на СО е липсата на канализация в големи части от града (южните територии, „Подвитошката яка , периферни квартали в северната част на града) и селищата от околградския район, въпреки значителната финансова помощ от ЕС. Изостава строителството на проходимите колектори, позволяващи извършване на ремонтни работи по магистралните мрежи без нарушаване на транспортните функции и настилките на уличните трасета над тях. ГПСОВ „Кубратово" позволява поемането на допълнителни количества отпадъчни води и задоволява нуждите на София. Необходимо е да продължи доизграждане на главните канализационни колектори, на подколекторите и на предвидените в ОУП ЛПСОВ за малките населени места.

Откритите водни течения (в т.ч. деретата с непостоянен отток) трябва да станат неразделна част от Националната програма за опазване на околната среда и да се разглеждат като елемент от инженерното стопанство на общината, особено в контекста на промените на климата и необходимостта от превенция на рисковете.

Анализирани са също и енергоснабдителните системи на гр.София - електро, топло и газоснабдяване. При електроснабдяването е отчетен значително по-голям наличен капацитет, отколкото реализираното през последните години потребление на енергия и максимални товари в града и общината. Необходимо е поддържане и рехабилитация на мрежите и съоръженията. Един от основните проблеми е необходимостта от нови терени за подстанции и за електропроводи. Централизираното топлоснабдяване. Проблемите във функционирането и развитието на топлоснабдителната система на София са много и дълготрайни и обхващат три етапа - производство, пренос и потребление на топлоенергия. Основната част от мрежата е изградена по остарели и отдавна отречени технологии, при ниско качество на строителството. Незавидното състояние на топлофикационната система е резултат от подценяване на рехабилитацията и модернизацията. Недооценена е важността за развиване на централното топлоснабдяване на по-голямата част от милионния град по отношение качеството на въздуха. Газоснабдяването се развива усилено, с цел диверсифициране и изравняване на стандартите на обитаване, особено в нетоплофицираните райони на София и околградския район, където се предвижда въбдеще газификация на 60% от съществуващите и 80% от планираните за строителство сгради. Предимствата на природния газ ще го налагат все повече като предпочитан енергиен източник за битова газификация, предвид изоставането на страната в сравнение с европейските страни, макар цените засега да са доста високи за потребителите.

Анализирани са също така и основните тенденции в развитието на информационно-комуникационната инфраструктура -телефонизация, оптични мрежи, канални мрежи, клетъчни мобилни мрежи и др. Отчетено е значението на качеството, скоростта и цената на Интернет за развитието на съвременен информационно общество

Създаването на информационното общество, стимулирано от настоящите тенденции в развитието на телекомуникациите, компютрите, потребителската електроника и медийната индустрия, ще бъде ускорявано от новите регулиращи правила в либерализирания пазар. Участието на София разпределението на транзитния трафик в, от и за Европа има стратегическо значение и ще увеличи тежестта на града в международната система за управление на телекомуникационните мрежи.

В целевия и проблемен анализ са систематизирани и данните за проектите, изпълнявани на територията на СО. Това са над 800 договора, финансирани от структурните фондове на ЕС на над 700 бенефициента – СО, общинските дружества, държавни, общински и частни учебни, здравни заведения, агенции, асоциации, НПО и др. Най-значимият е този за метрото. Изпълняват се и редица други важни проекти като този за закриване и рехабилитация на депо за отпадъци "Долни Богров", за подобряване дейността на градския транспорт и др. Изготвен е и предварителен анализ на възможните източници за финансиране на проекти през следващия програмен период, както от ЕС така и от основните държавни фондове и програми, финансиращи проекти в публичния сектор на България, бюджетно финансиране и различните инструменти за финансов инженеринг. В приложение към основния текст на ОПР е дадена таблица с проектите на СО, финансирани от ЕСИФ за периода 2007-2013г.

Направен е и Анализ на капиталовите разходи на Столична община 2011 – 2016г. като отправна база за предвижданията на плана по отношение на финансовата му част.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ

Главна цел: Постигане на устойчив икономически растеж чрез конкурентоспособност, инвестиционна атрактивност, подобрена жизнена среда и укрепен човешки ресурс при съхранено природно и културно наследство и нарастваща роля в полицентричната урбанистична мрежа на ЕС.

Основните принципи, върху които се основава стратегическата рамка за развитие на Столична община, продължават да бъдат:

- **Партньорство** между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения;
- **Координация** вътре и между управленските звена на всички равнища, носещи отговорността за постигане на очакваното състояние на общината към хоризонта на планирането – 2020 г.;
- **Концентрация** на усилията, човешките и финансовите ресурси за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
- **Обвързване и интегритет** на действията, заложили в различните секторни политики и програми за постигане на комплексен социално-икономически ефект;
- **Отвореност и адаптивност** на стратегическите намерения към променящите се условия на средата, в която се реализира общинския план за развитие.

Стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки:

Стратегическа цел 1. Повишена конкурентноспособност чрез балансирано развитие на «интелигентна, устойчива и приобщаваща» икономика

Приоритет 1.1. Стимулиране на връзките между образование-наука-бизнес за повишаване на конкурентноспособността, иновациите и престижната заетост

Специфична цел 1.1.1. Повишаване на изследователския, технологичния и иновативен потенциал чрез развитие на мрежи за трансфер на знания и технологии от научния към индустриалния сектор. До 2020 г., дялът на инвестициите в НИРД да достигне 2,5% от БВП на общината.

Мерки

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Изграждане на партньорства между бизнеса и университетите, развитие на мрежи, иновативни платформи, международно бизнес сътрудничество и инициативи за изследвания и иновации;

Мярка 2: Развитие на образованието, науката и научните изследвания и подобряване на връзките им с производството;

Мярка 3: Развитие на информационните технологии и информационната инфраструктура.

Специфична цел 1.1.2. Приобщаване към мрежите за обмен на млади учени и специалисти за осигуряване на мобилност на работната сила и комуникация на знания и добри практики

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Активно включване в рамковите програми за научен обмен и (европейските) тематични мрежи на професионалисти от различните сектори на развитие на общините;

Мярка 2: Подкрепа за създаването на “национални иновационни мрежи”

Мярка 3: Подпомагане на семейства на млади учени за приоритетно устройване с жилища в общината и места в общински детски градини;

Приоритет 1.2. Подпомагане развитието на иновативни производства, предлагащи привлекателна заетост оползотворяване на творческия потенциал

Специфична цел 1.2.1. Създаване на благоприятна среда за развитие на модерни и високотехнологични отрасли

Мерки

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Създаване на центрове за изследвания, технологии и иновации, обединяващи ресурсите на ВУ в столицата, БАН и формирация се Технологичен парк на София;

Мярка 2: Развитие на модерни комплексно-устроени индустриални и бизнес зони;

Мярка 3: Развитие на технологични паркове и високотехнологични бизнес инкубатори;

Мярка 4: Подкрепа за иновативни стартиращи предприятия, за разработване на иновативни продукти, услуги и бизнес модели, за инвестиции в компаниите за развойна дейност;

Мярка 5: Подкрепа на иновативни и технологични фирми в общината

Мярка 6: Участие при разработване и прилагане на нормативна уредба и стимули за развитие на високотехнологични производства;

Мярка 7: Изграждане на нови и подобряване на съществуващите тържища и борси

Мярка 8: Развитие на единна система от технологично-производствени клъстери в Софийската агломерация

Мярка 9: Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие

Мярка 10: Създаване и управление на фондове за рисков капитал, гаранционни фондове и фондове за микрокредитиране.

Специфична цел 1.2.2. Създаване на условия за повишена конкурентоспособност и продуктивност на предприятията

мерки:

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Подпомагане на МСП и стартиращи компании в областта на високите технологии

Мярка 2: Технологична модернизация на МСП;

Мярка 3: Насърчаване и развитие на клъстерите;

Мярка 4: Насърчаване на културни и творчески индустрии;

Приоритет 1.3. Подкрепа за въвеждане на нисковъглеродна икономика във всички сектори за постигане на устойчив растеж. Повишаване на енергийната ефективност с 27% до 2020 г.

Специфична цел 1.3.1. Намаляване на енергопотреблението и увеличаване на енергийната ефективност за преминаване към «зелена икономика»

Мерки

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 - 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Задачи, залегнали в „Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) на територията на Столична община” (2001г., актуализирана 2011г.)

Мярка 1: Въвеждане на ниско-въглеродни технологии и енергийна ефективност в предприятията;

Мярка 2: Въвеждане на ВЕИ технологии в предприятията;

Мярка 3: Въвеждане на енергийна ефективност в битовия сектор;

Мярка 4: Създаване на специализиран финансов инструмент за енергийна ефективност – общински гаранционен фонд;

Мярка 5: Модернизация и подобряване на ефективността на отоплителните мрежи и въвеждане на когенерация в отоплителните централи в Столична община

Специфична цел 1.3.2. Стимулиране на конверсията и ефективното използване на изоставените промишлени обекти

Мерки:

Мярка 1: Урбанистичен конкурс за конверсия на територията на МК Кремиковци;

Мярка 2: Обновяване и развитие на Зона с потенциал за икономическо развитие И1 Изток – по ИПГВР;

Мярка 3: Обновяване и развитие на Зона с потенциал за икономическо развитие И2 Север (Илиенци-Военна рампа);

Специфична цел 1.3.3. Насърчаване развитието на устойчив туризъм

Мерки:

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Разкриване, консервация и експониране на археологическото богатство на София.

Мярка 2: Разработване и устройване на културни маршрути в столицата.

Мярка 3: Разработване на продуктова гама на туристическото предлагане – за културен, конферентен и спортен туризъм.

Мярка 4: Брандиране на софийския туристически продукт

Стратегическа цел 2. Повишено качество на живот в социално равнопоставени общности

„Социалната” цел е дезагрегирана на следните четири приоритета:

Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до системите на социалния сервиз и приобщаване на хората в уязвимо положение.

Този приоритет е декомпозиран в 5 секторни цели, които се третират в общ тематичен пакет. Основна подкрепа за реализацията им ще се осигури от ОП „Региони в растеж”. Действията ще се фокусират в две основни направления:

- Изграждане и обновяване на социалната инфраструктура - обекти за здравни и социални услуги, за образование, спортни и културни прояви, включително подобряване на тяхната енергийна ефективност;
- Подобряване качеството на публичните услуги в образователни, здравни, социални и културни заведения.

Специфична цел 2.1.1. Повишаване качеството на образованието и разнообразяване формите на обучение в съответствие с потребностите на общинската икономика

С постигането на тази специфична цел, общината ще реализира и приноса си по 2 от целите на «Европа 2020»:

- Подобряване на качеството на висшето образование и повишаване на броя на завършилите висше образование във възрастовата група на 30-34-годишните до 50% към 2020 г. (при цел 36% за България);
- Подобряване на качеството на предучилищното и на училищното образование и намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система до 3,5% към 2020 г. (при цел 11% за България).

Мерки:

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Строителство, реконструкция, ремонт и оборудване на детски градини, основни и средни училища, включително подобряване на енергийната им ефективност;

Мярка 2: Строителство, реконструкция, ремонт и оборудване на инфраструктура на висшето и професионално образование, включително подобряване на енергийната ефективност;

Мярка 3: Подобряване достъпа за хора с увреждания до образователните институции;

Мярка 4: Въвеждане на унифицирани ИКТ системи и оборудване в сектора на общото и професионалното образование;

Специфична цел 2.1.2. Повишаване на качеството и осигуряване на равнопоставен достъп до здравни услуги

Мерки:

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Обновяване на сградния фонд и оборудването на общинските лечебни заведения, включително подобряване на енергийната ефективност – в обхвата на ИПГВР;

Мярка 2: Обновяване на сградния фонд и оборудването на държавна здравна инфраструктура, включително подобряване на енергийната ефективност – в обхвата на цялата община;

Мярка 3: Обновяване на сградния фонд и оборудването на заведенията за спешна помощ, включително подобряване на енергийната ефективност – в обхвата на цялата община;

Мярка 4: Въвеждане на електронни услуги за по-добро диагностициране и трансфер на данни;

Специфична цел 2.1.3. Предоставяне на разнообразни социални услуги, деинституционализация на децата и възрастните в неравностойно положение и разширяване участието на частния сектор.

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Строителство на нови и обновяване на сградния фонд и оборудването на общинските заведения за социални услуги, включително подобряване на енергийната им ефективност.

Мярка 2: Осигуряване на социални жилища за маргиналните групи;

Мярка 3: Изграждане на подслонени жилища.

Специфична цел 2.1.4. Обновяване на културните институции, подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата '2019.

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Обновяване на сградния фонд и оборудването на културните институции¹ в общината, включително подобряване на енергийната им ефективност;

Мярка 2: Създаване на условия за обогатяване на културния календар и разширяване на социалната основа на културния живот в Столична община;

Мярка 3: Институционална и финансова подкрепа за «София – Европейска столица на културата '2019»;

Мярка 4: Възстановяване, опазване, експониране, оборудване, въвеждане на техники и програми за интерпретация и анимация на природното и културното наследство на общината;

Мярка 5: Преместване на Националния исторически музей от Бояна в централните части на София;

Мярка 6: Експониране и социализация на „Софийската света гора”; съдействие за адекватен устройствен статут на черквите и манастирите в СО

Специфична цел 2.1.5. Обновяване и разширяване на спортната инфраструктура в Столична община

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Конкретни цели, залегнали в „Стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Реконструкция, ремонт и оборудване съществуваща спортна инфраструктура – зали, плувни басейни, игрища, включително внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации за ВЕИ (само за собствени нужди);

Мярка 2: Изграждане на нови спортни съоръжения за професионален спорт;

Мярка 3: Изграждане на нови спортни съоръжения за любителски спорт;

Специфична цел 2.1.6. Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда, подкрепа на инициативата „София – Зеленият град”

Мярка 1: Изграждане на нови и обновяване на съществуващите обекти на ежедневиия и седмичен отдих в Столична община

¹ Културни центрове, театри, читалища, библиотеки, изложбени зали и др.

Мярка 2: Опазване и развитие на зелената система за широко обществено ползване в околградския район и гр. София

Мярка 3: Възстановяване, поддръжка и ново изграждане на цялостно благоустройство и озеленяване на градските територии, в т.ч. в междуградните пространства – общинска собственост

Мярка 4: Подобряване на достъпността на градската среда за хора с увреждания, възрастни хора и майки с деца

Мярка 5: Осигуряване на актуални и адекватни пространствени планове за управление и развитие на територията

Мярка 6: Възстановяване, поддръжка и ново изграждане на обектите на градското стопанство

Приоритет 2.2. Преквалификация и обучение в съответствие с потребностите на общината за повишаване на мобилността на работната сила и достъпността до пазара на труда.

Специфична цел 2.2.1. Подобряване условията на живот и равноправно включване на уязвимите групи в социално-икономическия живот

Мерки:

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в Стратегията за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 - 2015, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Развитие на система за професионална квалификация и преквалификация на работната сила с ниско образование;

Мярка 2: Развитие на достъпна система за образование и обучение за лица и групи в неравностойно положение и малцинствени етнически групи;

Мярка 3: Намаляване на безработицата сред рисковите групи чрез програми за временна заетост;

Специфична цел 2.2.2. Създаване на образователна среда за активно социално приобщаване

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Интеграция на деца от етническите малцинства и реинтеграция на отпадащи от образователната система;

Мярка 2: Подкрепа на деца и младежи със специализирани образователни потребности и за компенсиране на дефицити с цел постигане на равен достъп до образование.

Специфична цел 2.2.3. Насърчаване на образованието, уменията и ученето през целия живот

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Подобряване на качеството и достъпа до висше образование;

Мярка 2: Подобряване на качеството и на достъпа до предучилищното и училищното образование;

Мярка 3: Осигуряване на условия за личностно и професионално развитие през целия живот;

Приоритет 2.3. Привличане на частния сектор и НПО в партньорство със Столична община за насърчаване на толерантността, социалното приобщаване и борбата с бедността.

Специфична цел 2.3.1. Подобряване на достъпа до заетост и на качеството на работните места

Мерки:

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Предоставяне на посреднически услуги на пазара на труда;

Мярка 2: Професионално информиране и консултиране, психологическо подпомагане на безработни;

Мярка 3: Предоставяне на мотивационно обучение, на обучение за повишаване на професионалната квалификация или придобиване на нова;

Мярка 4: Осигуряване на заетост след предоставяне на посреднически услуги и/или обучение;

Мярка 5: Осигуряване на чиракуване и стажуване по програми за «приобщаващ растеж»;

Мярка 6: Насърчаване на трудовата мобилност на търсещи работа от групите в неравностойно положение.

Специфична цел 2.3.2. Подобряване на шансовете за заетост чрез подкрепа на предприемачеството

Мерки:

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Популяризиране на предприемачеството сред учащи, икономически неактивни и безработни лица;

Мярка 2: Предоставяне на услуги (информиране, мотивиране, професионално ориентиране, кариерно консултиране) на лица, заявили желание за самостоятелна заетост;

Мярка 3: Предоставяне на обученията за придобиване на предприемачески, управленски и бизнес умения;

Мярка 4: Предоставяне на финансова подкрепа за стартиране на самостоятелна заетост;

Мярка 5: Предоставяне на обученията на работното място;

Мярка 6: Развитие на иновативни форми за учене през целия живот;

Мярка 7: Насърчаване на пространствената и професионалната мобилност на заетите лица.

Специфична цел 2.3.3. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Мерки:

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Активиране и посредничество за намиране на работа на икономически неактивни лица;

Мярка 2: Осигуряване на условия и ресурси за образователна интеграция и десегрегация, услуги за ранно детско развитие;

Мярка 3: Подобряване достъпа до здравеопазване и повишаване на здравната култура на маргинализираните общности;

Мярка 4: Инициативи за преодоляване на негативните стереотипи на възприемане и дискриминация на маргинализираните общности;

Мярка 5: Насърчаване участието на пазара на труда на икономически неактивни лица в трудоспособна възраст;

Мярка 6: Предоставяне на подкрепящи междусекторни услуги за ранно детско развитие;

Мярка 7: Насърчаване на социалната икономика и социалните предприятия, оборудване и адаптиране на работни места за хора с увреждания.

Приоритет 2.4. Повишаване на административния и експертен капацитет в управлението на Столична община.

Специфична цел 2.4.1. Модернизация на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването

Мерки:

Реализиране на пакета от Конкретните цели, залегнали в „Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София 2011 – 2015”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Подкрепа за планиране, управление и адаптиране на политиките в сферата на пазара на труда и условията на труд;

Мярка 2: Подобряване организацията и качеството на обслужване в пазара на труда;

Мярка 3: Подобряване координацията в и между институциите, работещи в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването;

Мярка 4: Разработване и внедряване на системи за мониторинг и оценка на ефективността, ефикасността и качеството на работата на публичните институции, работещи в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването;

Мярка 5: Изготвяне на предложения за промени в тристранното сътрудничество и социалния диалог в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването.

Специфична цел 2.4.2. Подобряване на капацитета на общинската администрация по координация и управление на стратегически планове, програми и проекти

Реализацията на тази специфична цел ще бъде подкрепена по ОП „Добро управление”. Съществени аспекти на подкрепа ще бъдат и:

- Оптимално и ефективно използване на ресурсите чрез ПЧП;
- Координация и партньорство при разработване и изпълнение на стратегии и планове;
- Обучения за управление на проекти;

Мерки:

Мярка 1: Интелигентно регулиране – за намаляване на бюрокрацията и административната тежест както за гражданите и бизнеса, така и за самата общинска администрация;

Мярка 2: Развитие на гъвкава и адаптивна структура на администрацията;

Мярка 3: Усъвършенстване на политиките за развитие на човешките ресурси;

Мярка 4: Насърчаване участието на гражданското общество в управлението;

Специфична цел 2.4.3. Повишаване качеството на административното обслужване, публичността и информираността на гражданите чрез въвеждане на електронно управление

Мерки:

Реализиране на пакета от Задачите, залегнали в „Стратегия за изграждане на интегрирана информационна система на Столична община (ИИССО) 2009 - 2014 г.“, отнасящи се до настоящата Специфична цел.

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Развитие и надграждане на информационната инфраструктура;

Мярка 2: Въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги, включително интегриране и електронизация;

Мярка 3: Повишаване на информираността на гражданите за дейността и отговорностите на общинските институции и предоставяне на публичен достъп до бази данни;

Мярка 4: Финансово управление и координация на средствата от ЕС между ОПР на Столична община и ИПГВР на София.

Мярка 5: Подобряване качеството на материалната среда за извършване на административното обслужване на гражданите чрез ремонт, реконструкция, ново

изграждане и съвременно техническо оборудване на сградите на общинската администрация

Специфична цел 2.4.4. Териториално сближаване чрез трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество

Стратегическа цел 3. Интегрирано пространствено развитие и издигане на общинския център в полицентричната система от големи градове в ЕС

- Развитие на северната дъга – освен комуникационен «гръбнак, устройване на модерни логистични, производствени и обслужващи зони, както и зони за обитаване в атрактивна природна среда (Старопланинска яка);
- Стимулирано развитие на буферните производствено-складови зони на територията на агломерацията (източна зона - в района на Елин Пелин – Равно поле и западна зона - в района на Божурище – Костинброд);
- Изграждане на вторичните комплексни обслужващи центрове, разположени по външния транспортен ринг (Околовръстен път);
- В Столична община и в целия Югозападен район протичат видими процеси на пространствена поляризация и движение към моноцентрични модели на развитие;
- Столична община и целия ЮЗР се нуждае от обрат към полицентричен модел, но не за сметка на енергията на установения център - София, а чрез *подкрепена възможност* за оползотворяване на собствените ресурси на останалите области и общини от района.

Реализацията на тази комплексна цел ще се насочи в следните 4 приоритетни направления:

Приоритет 3.1. Развитие и обновяване на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура

Планирани са поне два ключови резултата:

- Подобрена достъпност и стандарт на живот;
- Рационално и безкомпромисно обвързване с националните и общоевропейски мрежи.

Приоритетът е дезагрегиран на следните специфични цели:

Специфична цел 3.1.1. Развитие на комуникационно-транспортната система и градската мобилност за постигане на по-добра достъпност вътре в населените места, в общината и на ниво регион

Ключови мерки/проекти за подобряване на комуникационно-транспортната система на Столична община са:

Реализиране на пакета от Задачите, залегнали в „Програма за развитие на велосипедния транспорт на територията на Столична община за периода 2012 - 2015 г.“, отнасящи се до настоящата Специфична цел.

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020“, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Партньорство с държавата за реализация на европейските комуникационно-транспортни коридори и пътища от РПМ, минаващи през нейната територия

Мярка 2: Развитие на Столичния метрополитен – изграждане на трети метродиаметър и планираните разширения по първите два;

Мярка 3: Развитие и възстановяване на главна улична и пътна мрежа (трасета, пробиви, съоръжения и възли съгласно ОУП на Столична община);

Мярка 4: Развитие и възстановяване на масовия пътнически транспорт и на интегрирана система от гари, автогари, спирки, паркинги и интермодални терминали

Мярка 5: Оптимизиране, балансиране и интегриране на всички видове транспорт: автомобилен, железопътен, въздушен, автобусен, трамваен, тролейбусен, метро, таксиметров, велосипеден

Мярка 6: Съвместяване и осигуряване на безконфликтно пешеходно и вело движение

Мярка 7: Приоритетно прилагане на иновативни и „зелени“ технологии за по-висок комфорт и понижаване на емисиите на CO₂

Мярка 8: Изграждане, ремонт, рехабилитация на второстепенната улична и пътна мрежа в СО

Специфична цел 3.1.2. Изграждане и модернизация на мрежите на екологичната инфраструктура – водопроводни и канализационни мрежи, третиране на отпадъците

Реализацията на тази цел ще се осъществява поетапно, за сметка на общинския бюджет и инвестиции на експлоатационните дружества. Тя ще бъде съобразена със стратегията на Столична община за изграждане на техническата инфраструктура.

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в:

„Стратегия за развитие на инженерната инфраструктура на СО по части ВиК и корекции на речните корита за периода 2008 – 2020г.“, отнасящи се до настоящата Специфична цел.

„Програма за опазване на околната среда на СО 2010-2020“

„Стратегия за дългосрочно управление на битовите отпадъци на Столична община“

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „План за действие за устойчиво енергийно развитие на Столична община 2012 – 2020“, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Реализиране на пакета от Задачи, залегнали в „Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) на територията на Столична община“ (2001г., актуализирана 2011г.)

Мярка 1: Изграждане на инженерни мрежи в Южните територии;

Мярка 2: Реализация на ВиК програмата на общината;

Мярка 3: Управление на отпадъците – изграждане на проектирания комплекс от депо, компостиране и завод - инсталация за изгаряне;

Мярка 4: Изграждане на локални ПСОВ съгласно ОУП;

Мярка 5: Реализация на общинската програма за ВЕИ и биогорива;

Специфична цел 3.1.3. Изграждане на базисната инфраструктура за развитие на иновациите и осигуряване на достъп до скоростен широколентов Интернет на цялата територия на Столична община.

Мерките по реализация на тази „интелигентна” цел включват:

Мярка 1: Пълна цифровизация на телефонната мрежа и разширяване на капацитета ѝ;

Мярка 2: Широколентови технологии за цифров пренос на информацията – пълно териториално покритие;

Мярка 3: Повишаване на достъпа до информационните и комуникационни технологии (ИКТ);

Мярка 4: Увеличаване на броя на обществените места за достъп до Интернет;

Мярка 5: Достъп до информационни услуги за хора в неравностойно положение.

Специфична цел 3.1.4. Изграждане на ефективна енергопреносна инфраструктура, основана на съвременни високоефективни технологии

Приоритет 3.2. Прилагане принципите на интегрираното планиране за устойчиво и трайно подобряване на селищните среди в общината.

Вторият приоритет е насочен към комплексното изграждане и обновяване на селищните среди. Приоритетът налага прилагането на интегриран подход при обединяването на човешки, финансови и времеви ресурси, на политики и участници в процеса на реализиране на общинския план.

Специфична цел 3.2.1. Подкрепа за реализацията на ИПГВР София и приоритетните пакети в зоните за въздействие

При наличие на достатъчен ресурс, ще се подобри и достъпността до всички населени места в общината.

Приоритет 3.3. Развитие на устойчив туризъм чрез пълноценно използване на природните и културни ценности на Столична община – минералните води, лечебен микроклимат, атрактивните ландшафти, културното наследство

Формирането на организирани клъстерни структури може да спомогне за оползотворяване на съществуващите възможности за устойчиво развитие на туризма във всичките му форми. Изявени са предпоставки за поне два регионални туристически клъстера:

- Клъстер „Планински и ски туризъм” – включващ изявените ски дестинации Банско, Боровец и зона „Витоша”;
- Клъстер „Балнеология и СПА” - Сандански, Кюстендил, Велинград, Сапарева баня, Горна баня, Баня, Панчарево, Костенец и др.; Локализацията с термо-минерални извори в района са над 30 и могат да формират равномерна мрежа от балнео-центрове. Към момента повечето са с недоразвит потенциал.

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, *отнасящи се до настоящата Специфична цел*

Специфична цел 3.3.1. Използване на капацитета на минералните води и лечебния микроклимат за развитие на лечебен и СПА туризъм.

Изпълнението на специфичната цел, важна за устойчивото развитие на Столична община и региона, ще се осъществи чрез следните мерки:

Реализиране на пакета от Задачи, залегнали в „Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) на територията на Столична община” (2001г., актуализирана 2011г.)

Мярка 1: Възстановяване функциите на Банкя на национален и международен курорт

Мярка 2: Възстановяване на традиционните балнеокурорти Горна баня и Панчарево;

Мярка 3: Проектиране и изграждане на нови извънградски балнеоцентрове в северните територии на СО - подножието на Стара планина (Локорско-Войнеговци) и южните територии - подножието на Витоша (Симеоново-Бояна, Панчарево);

Мярка 4: Ремонт и изграждане на модерен СПА център в сградата на Централна минерална баня - северно крило;

Мярка 5: Ремонт и изграждане на балнеоложки-СПА център в сградата на баня „Овча купел” (паметник на архитектурата);

Мярка 6: Обновяване и развитие на минералната баня в гр.Банкя

Мярка 7: Използване на минералните води от находище „Баталова воденица” при изграждане на парк „Възраждане”;

Мярка 8: Използване на минералните води от находище „Лозенец” за водоналивен път и при проекти за зелените площи по бул. ”Евл.Георгиев” (участъка около р.Перловска);

Мярка 9: Използване на минералните води от находище „Свобода” при изграждане на рекреационен център към стадион „Локомотив”;

Мярка 10: Използване на минералните води от находище „Надежда” за изграждане на градски рекреационен център в Северен парк.

Специфична цел 3.3.2. Валоризиране на природното и културното наследство на общината чрез впитането му в продуктовата гама на туристическото предлагане.

Тази специфична „туристическа“ цел е изведена в допълнение на общата цел за развитие на туризма, поради огромната необходимост от подкрепа за реализирането ѝ. Това ще стане чрез новата Оперативна програма „Региони в растеж”, приоритетна ос „Регионален туризъм”. Ще се финансира възстановяване, опазване, експониране и оборудване на атрактивни природни и антропогенни обекти, формиращи основа за интегрирани регионални туристически продукти. Освен изброените дейности, реализацията на тези цели ще се изразява и в:

Реализиране на пакета от Задачи и Инструменти, залегнали в „Стратегия за развитие на културата в София 2012 – 2020”, отнасящи се до настоящата Специфична цел

Мярка 1: Подобряване на достъпа и на прилежащата туристическа инфраструктура;

Мярка 2: Развитие на атрактивни обекти от природното и културно наследство – възстановяване, опазване, експониране, оборудване, анимиране;

Мярка 3: Генериране на актуална пазарната информация чрез инвентаризация и оценка на туристическите ресурси, средства и услуги;

Мярка 4: Разработване на общинска стратегия за развитие на туризма –маркетинг и брендиране на Софийската туристическа дестинация;

Мярка 5: Разработване и маркетинг на туристически продукти;

Мярка 6: Популяризиране на природното и културно наследство;

Мярка 7: Ревитализиране и експониране на Софийската света гора.

Приоритет 3.4. Създаване на сигурна и безопасна среда чрез адаптиране към климатичните промени и намаляване на рисковете от природни бедствия и аварии.

Специфична цел 3.4.1. Рекултивация на увредените почви и осигуряване на земеделски пояс в северната част на общината, предлагащ биологично чиста продукция, в съчетание с преработващи предприятия.

Потенциалът за производство на аграрни суровини и съответната преработвателна индустрия е неоползотворен и силно подценен. Целта е да се стимулират вертикалните интеграционни процеси между интензивни производства (основно зеленчукопроизводство) и съответните преработващи мощности, за да се затворят ефективни производствени вериги с конкурентни крайни продукти и много нови работни места. Освен стимулите на преките плащания, пазарната комасация на земята и новите възможности за колективни инвестиции в хидромелиорации и инсталации за биогаз, новата ПРСР ще подпомага млади фермери, ще финансира агроекологични мерки, обучения и консултантска помощ във всички аспекти на аграрния сектор. Неоползотворен потенциал е и развитието на биоземеделие, чиито хоризонти се разтварят след закриването на стагниращия фактор „Кремиковци”. Реализацията ще бъде подкрепена и ще се изразява в пакет от **мерки и дейности** като:

- Инвентаризация на почвено-климатичните условия и определяне на подходящи микро-територии за биологично производство на традиционни и алтернативни култури;
- Развитие на екологосъобразни земеделски производства;
- Изграждане на нови и модернизирани напоителни системи;
- разработване на програма за създаване и развитие на пазари за малки и средни производители;
- прилагане принципите на публично-частно партньорство за отглеждане на разсад върху общинска земеделска земя от частни производители, който да се ползва за зацветяване и залесяване в парковете и горския фонд.
- прилагане принципите на публично-частно партньорство за производство върху общинска земеделска земя на зеленчуци за общинските социални домове и кухни, за детски и учебни заведения и др. при наемане на безработни;

Специфична цел 3.4.2. Предприемане на мерки за адаптация към климатичните промени и превенция на риска.

Подцел 3.4.2.1. Предприемане на мерки за ограничаване и адаптация към климатичните промени и превенция на негативните последствия от тях

Освен в специализираните планови документи (План за адаптация към климатичните промени, План за управление на риска и План за безопасност и сигурност на средата) тази цел следва да бъде „дежурна” и в останалите основни планови документи на общината. Проектите по тази цел ще се финансират от ОП «Региони в растеж», Приоритетна ос 6: „Превенция на риска”, ОПОС, сектор «води», приоритет 5 «Подобряване на управлението на риска от наводнения», национален и местен бюджети. Реализуемите мерки в помощ на забавянето на климатичните промени, имащи и икономическа аргументация, са:

Мярка 1: Оползотворяване на метана от утайки на функциониращата ПСОВ;

Мярка 2: Изграждане на инсталации за оползотворяване на отделения биогаз от депа за отпадъци;

Мярка 3: Ежегоден ръст на общия брой нови засадени дървета върху общински земи с приоритет за широколистните местни видове;

Мярка 4: Създаване на система за инвентаризация на емисии на парникови газове.;

Мярка 5: Подкрепа за проектиране и изграждане на иновативни еко-урбанистични структури с интегрирани мерки за превенция на риска във връзка с климатичните промени;

Част от дейността за намаляване на вредните емисии вече е стартирала по проекта на Столична община за въвеждане на интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци, която включва Завод за механично и биологично третиране с производство на RDF гориво от битови отпадъци и депо за неопасни отпадъци, на площадка „Садината“ при с. Яна, както и инсталации за компостиране на зелени и биоотпадъци с производство на биогаз – на площадката „Хан Богров“ при с. Долни Богров. Проектът се финансира по ОП „Околна среда“, заем от ЕИБ, общинско и национално участие.

Подцел 3.4.2.2. Подцел «превенция на риска» ще се реализира чрез следния пакет от мерки:

Реализиране на пакета от Мерки, залегнали в „Програма за опазване на околната среда на СО 2010-2020“

Мярка 5: Актуализация на плана за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околното среда на агломерация София;

Мярка 6: Актуализация на Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици и азотен диоксид и управление на качеството на атмосферния въздух;

Мярка 7: Определяне на границите на водите и водните обекти и оценка на земеползването за осигуряване на необходимата проводимост;

Мярка 8: Осигуряване на проводимост на речните корита за превенция на риска от наводнения

Мярка 9: Оценка на сигурността и анализ на експлоатационното състояние на язовирите;

Мярка 10: Рекултивация на нарушените от добивна дейност терени и укрепване на свлачищата;

Мярка 11: Съхраняване и опазване на местообитания и находища на застрашени животински и растителни видове извън зоните по Натура 2000 и защитените територии

Мярка 12: Осигуряване на защита от пожари в горски и земеделски територии

Мярка 13: Закриване, обезопасяване и спешна рекултивация на хвостохранилищата в СО;

Мярка 12: Превенция и овладяване на разрастването на популацията на безстопанствените кучета;

Индикативна финансова рамка

За определяне на общата стойност на индикативната финансова рамка на общинския план за развитие на гр. София, са използвани идентифицирани проекти и проектни идеи на територията на столична община и основни допускания, които са валидни за всички проекти. От постъпилите идеи са изготвени първоначални индикативни списъци, разделени по приоритети и райони. Идентифицираните проекти и проектни идеи са оценени и приоритизирани на базата на следните критерии:

- Връзка със стратегическите цели и приоритети за развитие на София;
- Допустимост на проектното предложение по приоритетите на оперативните програми за програмен период 2014 – 2020 г.;
- Очаквано въздействие от проекта. Възможност за синергичен ефект и въздействие върху по-голяма територия;
- Финансова устойчивост на проекта. Възможност за привличане на допълнително публично и/или частно финансиране, както и възможност за генериране на приходи;
- Проектна и инвестиционна готовност.

За определяне на общата стойност на отделните проекти, включително подготвителни и съпътстващи дейности, са използвани следните допускания за дела на дейностите от строителната стойност на проекта:

- Подготовка на проекта, включваща изготвяне на формуляр за кандидатстване, анализ разходи-ползи (където е необходимо), както и разходи за извършване на процедури по ЗОП – 0.5% от строителната стойност на проекта;
- Проектиране, включващо изготвяне на предпроектни проучвания, идейни и работни проекти и изготвяне на ПУП, където е необходимо – от 3% до 5% от строителната стойност на проекта в зависимост от конкретния проект, като делът при големите инфраструктурни проекти е 3%, а при по-малките 5% от стойността им;
- Строителен надзор – от 1% до 2% от строителната стойност на проекта;
- Техническа помощ, включваща дейностите по управление, одит и публичност на проекта, които са задължителни за проектите, финансирани от европейските структурни инвестиционни фондове – от 0.5% до 1% от строителната стойност на проектите в зависимост от мащаба на конкретния проект.
- Отчуждения – към стойността на проектите, за които се налагат отчуждения са предвидени разходи за отчуждения на земя, като финансирането от ЕСИФ по това направление за всеки проект е определено не повече от 10% от стойността на проекта. Ако стойността надвишава 10%, разликата се финансира от бенефициента.

За определяне на процента на съфинансиране от страна на бенефициента (Столична община или частен партньор) и централния бюджет по различните оперативни програми са използвани пропорции на база на действащите схеми по оперативни програми от програмен период 2007 – 2013 г. и предварителни данни за новите, които са както следва:

(таблица .7). Разпределение на финансирането на проектите при различните програми и финансови инструменти

	ОПРР (%)	ОПОС (%)	JESSICA (%)	Фин. инструмент на ОПРР (%)	ОПРЧР (%)	ОПНОИР (%)
ЕСИФ	85	76	80	50	85	85
Община	5	5	20			5
Национален бюджет	10	19			15	10
Частно				50		

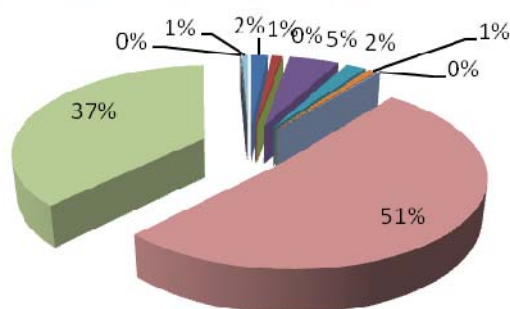
Финансирането по оперативните програми и от частни инвеститори и други източници е предвидено в зависимост от характера и целите на всеки проект. Разпределението на индикативната финансова рамка по специфични цели, приоритети и мерки е в съответствие с тенденциите, залегнали в Стратегия “Европа 2020”, Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., Областна стратегия за развитие за периода 2014-2020г., Общ устройствен план на София и Столична община и ИПГВР София. Като цяло, предвидената рамка е в ОПТИМИСТИЧЕН ВАРИАНТ и стъпва на прогнозите за начало на нов икономически растеж през новия период, както и подобрен административен капацитет на местно и национално ниво.

Общата индикативна финансова рамка за удобство е изчислена в два варианта – с включени проектите и бюджета, залегнали в ИПГВР 2014-2020 на гр. София и финансова рамка извън бюджета на ИПГВР.

1. Индикативна финансова таблица с включен одобрен бюджет на ИПГВР

Индикативно разпределение на предвиденото финансиране по приоритети с вкл. ИПГВР

■ П 1.1. ■ П 1.2. ■ П 1.3. ■ П 2.1. ■ П 2.2. ■ П 2.3.
 ■ П 2.4. ■ П 3.1. ■ П 3.2. ■ П 3.3. ■ П 3.4.

Индикативна финансова рамка, включваща ИПГВР, възлиза на **11 778 525 000 лв. без ДДС.**

Индикативното разпределение на средствата по приоритети е показано на фигурата.

Най-голям дял от средствата представляват проектите по **приоритет 3.1 Развитие и обновяване на комуникационно-**

транспортната и инженерно-техническата инфраструктура. Това е така, поради високите стойности на проектите, свързани с транспортната и инженерно-техническата инфраструктури.

По отношение на източниците на финансиране, най-голям дял имат средствата от европейските фондове – 58%, следвани от публичните средства – 22% (общински и

централен бюджет), поради структурата на финансирането по оперативните програми, която включва задължително съфинансиране от страна на местната и централна власт.

Индикативно разпределение на предвиденото финансиране по източници с вкл. ИПГВР

Посоченото планирано съотношение на частните инвестиции към публичното финансиране е все още незадоволително – 2:3, но тук се визира основно частният ресурс за съфинансиране на проекти по ЕСИФ. Важна задача пред общинската администрация е да се постигне по-сериозно увеличаване на частните инвестиции чрез активни действия и инициативи за стимулиране на ПЧП и съдействие за реализация на частни проекти, подпомагащи стратегически цели.

постигането на общите

Общински план за развитие на Столична община 2014-2020г.

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

с включен бюджет за проектите в ИПГВР на София 2014 - 2020г.

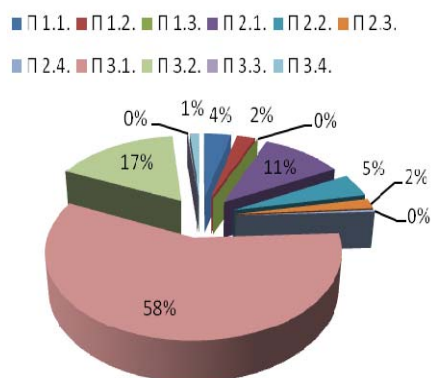
Приоритети и цели на ОПР София 2014-2020			Местно публично финансиране			Външно публично финансиране					Частно финансиране		ОБЩО (хил. лв.)	
			Общински бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми		Общ дял (%)
П 1.1.		Стимулиране на връзките между образование-наука-бизнес за повишаване на конкурентоспособността, иновациите и престижната заетост	2 637	4 795	3,875%	5 274	2,750%	44 831	23,375%	9 590	5,000%	124 665	65,000%	191 792
П 1.2.		Подпомагане развитието на иновативни производства, предлагащи привлекателна заетост оползотворяване на творческия потенциал	1 758	3 197	3,875%	3 516	2,750%	29 883	23,372%	5	0,004%	89 503	70,000%	127 862
П 1.3.		Подкрепа за въвеждане на нисковъглеродна икономика във всички сектори за постигане на устойчив растеж. Повишаване на енергийната ефективност с 27% до 2020 г.	4		0,307%	8	0,613%	71	5,212%	6	0,438%	1 280	93,431%	1 370
П 2.1.		Подобряване на достъпа до системите на социалния сервиз и приобщаване на хората в уязвимо положение.	356 906	13 040	64,661%	19 224	3,360%	86 840	15,178%	64 875	11,339%	31 251	5,462%	572 135
П 2.2.		Преквалификация и обучение в съответствие с потребностите на общината за повишаване на мобилността на работната сила и достъпността до пазара на труда.	3 273	5 950	3,875%	6 545	2,750%	55 635	23,375%	11 901	5,000%	154 708	65,000%	238 012
П 2.3.		Привличане на частния сектор и НПО в партньорство със Столична община за насърчаване на толерантността, социалното приобщаване и борбата с бедността.	1 500	1 500	2,982%	3 000	2,982%	24 000	23,857%	600	0,596%	70 000	69,583%	100 600
П 2.4.		Повишаване на административния и експертен капацитет в управлението на Столична община.	15 551		73,528%	375	1,773%	4 409	20,848%		0,000%	815	3,851%	21 150
П 3.1.		Развитие и обновяване на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура	384 522	92	6,401%	668 368	11,124%	4 003 904	66,636%	253 160	4,213%	698 564	11,626%	6 008 610
П 3.2.		Прилагане принципите на интегрираното планиране за устойчиво и трайно подобряване на селищните среди в общината.	536 377		12,433%	491 560	11,395%	2 448 512	56,757%	253 160	5,868%	584 384	13,546%	4 313 994
П 3.3.		Развитие на устойчив туризъм чрез пълноценно използване на природните и културни ценности на Столична община – минералните води, лечебен микроклимат, атрактивните ландшафти, културното наследство	675		8,133%	1 125	13,554%	6 000	72,289%			500	6,024%	8 300
П 3.4.		Създаване на сигурна и безопасна среда чрез адаптиране към климатичните промени и намаляване на рисковете от природни бедствия и аварии.	37 600		55,132%	6 600	9,677%	24 000	35,191%					68 200
		Други*	10 600		8,379%	18300	14,466%	97600	77,154%					126 500
ОБЩО			1 351 403	28 573		1 223 896		6 825 687		593 295		1 755 670		11 778 525

* Програма за развитие на велосипедния транспорт; Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) в СО; други извън мерките и приоритетите на плановата стратегия

2. Индикативна финансова таблица без проектите, включени в ИПГВР

Индикативната финансова рамка без проектите, включени в ИПГВР, възлиза на **5 305 237 лв. без ДДС**.

Индикативно разпределение на предвиденото финансиране по приоритети извън ИПГВР

Най-голям дял от средствата представляват проектите по **приоритет 3.1 Развитие и обновяване на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура**. Това е така, поради спецификата, обема и високите стойности на работите, свързани с транспортната и инженерно-техническата инфраструктури.

Следващият по дял приоритет е **П 3.2. Прилагане принципите на интегрираното планиране за устойчиво и трайно подобряване на селищните**

среди в общината, включващ предвидени инвестиции в зоните извън обхвата на ИПГВР на гр. София.

По отношение на източниците на финансиране, най-голям дял отново имат средствата от европейските фондове – 55%, следвани от публичните средства – 26%.

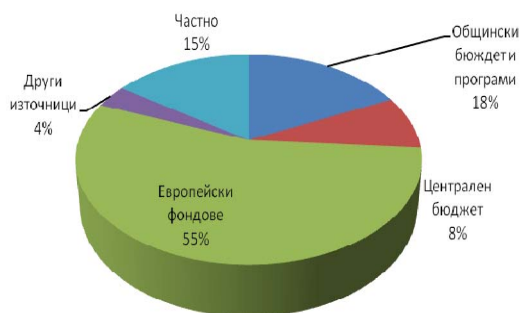
Ако изключим средствата от европейските фондове и задължителното съфинансиране от общинския и централен бюджет, ясно се вижда, че предвидените частни инвестиции и привличането на финансови средства от други източници

надвишават публичните средства от местен и национален бюджет, като съотношението е 8:7.

След направен обстоен анализ на средствата по проекти и проектни идеи, планирани и подадени за финансиране през предходния програмен период 2007-2013, на база предположението за относително запазване на пропорционалното разпределение на средствата в индикативната финансова рамка, бяха направени прогнозни разчети и за приоритетите и мерките, по които все още няма подадени за разглеждане и финансиране проекти. Предвижда се голяма част от финансирането, заложено в индикативната финансова рамка да се разпредели за допълнителни проекти, които няма да бъдат пряка отговорност на общинската администрация и бюджет, а за тях ще има предимно частни и други източници за финансиране.

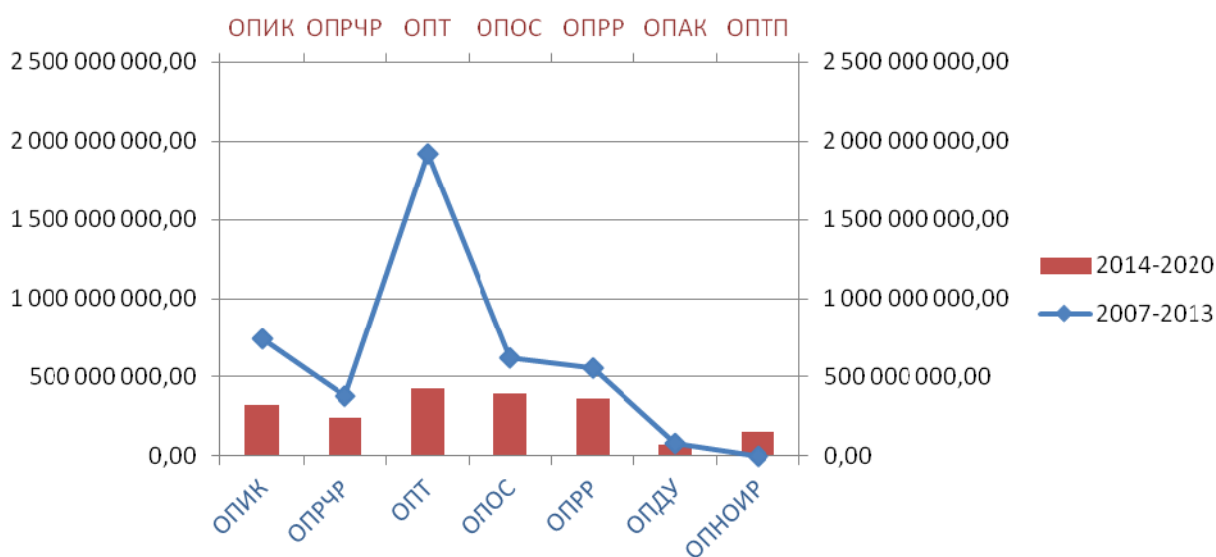
Предвижданията за разпределението на индикативната финансова рамка на ОПР съответстват на предвидените стратегически цели за развитие, свързани с европейските политики и цели за програмен период 2014-2020.

Индикативно разпределение на предвиденото финансиране по източници извън ИПГВР

Направеното сравнение между средствата, финансирани през програмен период 2007 – 2013 и предвидените индикативни средства за финансиране на проекти в Столична община, заложи за проектиране и изпълнение през програмен период 2014-2020 е представено на графиката.

Сравнителна графика за финансирането за програмен период 2007-2013 и за ОПР 2014-2020 (извън ИПГВР)

По отношение на разпределението на средствата, заложен в индикативната финансова рамка за периода 2014-2020, дяловото разпределение по оперативните програми на европейските фондове ще бъде прецизирано след окончателното определяне бюджетите по новите оперативни програми.

В заключение, индикативната финансова таблица на плана за развитие на Столична община покрива всички приоритети, предвидени за изпълнението на стратегическите цели на региона, като дава обобщена и окрупнена рамка на необходимите финансови средства за постигане на съответните резултати, заложен в стратегията на региона. Тя ще послужи при изготвянето на годишните бюджети на общинската администрация, както и като основа за привличането на частни инициативи, които ще допринесат за подобряване на общите показатели на средата и качеството на живот в СО.

Общински план за развитие на Столична община 2014 - 2020

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

предвидени средства за проекти извън бюджета на ИПГВР на София 2014-2020г.

/хил. лева/

Приоритети и цели на ОПР София 2014-2020			Местно публично финансиране			Външно публично финансиране					Частно финансиране		ОБЩО (хил. лв.)
			Общински бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми	
П 1.1.	Стимулиране на връзките между образование-наука-бизнес за повишаване на конкурентоспособността, иновациите и престижната заетост	2 637	4 795	3,875%	5 274	2,750%	44 831	23,375%	9 590	5,000%	124 665	65,000%	191 792
П 1.2.	Подпомагане развитието на иновативни производства, предлагащи привлекателна заетост оползотворяване на творческия потенциал	1 758	3 197	3,875%	3 516	2,750%	29 883	23,372%	5	0,004%	89 503	70,000%	127 862
П 1.3.	Подкрепа за въвеждане на нисковъглеродна икономика във всички сектори за постигане на устойчив растеж. Повишаване на енергийната ефективност с 27% до 2020 г.	4		0,307%	8	0,613%	71	5,212%	6	0,438%	1 280	93,431%	1 370
П 2.1.	Подобряване на достъпа до системите на социалния сервиз и приобщаване на хората в уязвимо положение.	356 906	13 040	64,661%	19 224	3,360%	86 840	15,178%	64 875	11,339%	31 251	5,462%	572 135
П 2.2.	Преквалификация и обучение в съответствие с потребностите на общината за повишаване на мобилността на работната сила и достъпността до пазара на труда.	3 273	5 950	3,875%	6 545	2,750%	55 635	23,375%	11 901	5,000%	154 708	65,000%	238 012
П 2.3.	Привличане на частния сектор и НПО в партньорство със Столична община за насърчаване на толерантността, социалното приобщаване и борбата с бедността.	1 500	1 500	2,982%	3 000	2,982%	24 000	23,857%	600	0,596%	70 000	69,583%	100 600
П 2.4.	Повишаване на административния и експертен капацитет в управлението на Столична община.	15 551		73,528%	375	1,773%	4 409	20,848%			815	3,851%	21 150
П 3.1.	Развитие и обновяване на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура	384 522	92	12,878%	275 120	9,212%	2 045 095	68,478%	50 632	1,695%	231 057	7,737%	2 986 517
П 3.2.	Прилагане принципите на интегрираното планиране за устойчиво и трайно подобряване на селищните среди в общината.	107 275		12,433%	98 312	11,395%	489 702	56,757%	50 632	5,868%	116 877	13,546%	862 799
П 3.3.	Развитие на устойчив туризъм чрез пълноценно използване на природните и културни ценности на Столична община – минералните води, лечебен микроклимат, атрактивните ландшафти, културното наследство	675		8,133%	1 125	13,554%	6 000	72,289%			500	6,024%	8 300
П 3.4.	Създаване на сигурна и безопасна среда чрез адаптиране към климатичните промени и намаляване на рисковете от природни бедствия и аварии.	37 600		55,132%	6 600	9,677%	24 000	35,191%					68 200
Други*		10 600		8,379%	18300	14,466%	97600	77,154%					126 500
ОБЩО		922 302	28 573		437 399		2 908 068		188 240		820 655		5 305 237

* Програма за развитие на велосипедния транспорт; Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) в СО; други извън мерките и приоритетите на плановата стратегия

3. Индикативна таблица с проектни предложения – програма за реализация на ОПР.

Тя не третира обектите, одобрени с ИПГВР на София 2014-2020 за основните зони за въздействие, които не подлежат на повторно одобряване от СОС. В приложената индикативна таблица се съдържат проектни предложения, засягащи одобрените допълнителни зони. Броят на показателите в таблицата е по-голям от този, изискващ се съобразно методиката за ОПР и не всички проектни предложения са изчерпателно описани с определени стойности, но този формат дава възможност във времето да се допълват данни и да се извеждат по-лесно годишните програми за реализация.

Общият брой на проектните предложения е голям, защото нуждите на общината са големи. Не всички ще бъдат доведени до пълна реализация в рамките на плановия период. За някои ще се стигне до междинен етап на подготовка, като например - до осигуряване на устройствена основа, задание и пр. Възможно е прогнозните бюджетни разчети да надхвърлят реалния достъп до финансиране, тъй като икономическата ситуация глобално е твърде динамична. Поради това извън най-приоритетните обекти от структуроопределящо общинско значение, които са представени в списъчен вид по-надолу, за всяка календарна година ще се прецизират годишните приоритети в зависимост от реалните ресурсни възможности. Актуализирането на ОПР, предвидено съгласно ЗРР, ще бъде начинът за коригиране на разчетите в процеса на изпълнение.

Индикативната таблица е представена с всички проектни предложения, подредени по стратегически цели, приоритети, специфични цели и мерки. Сортирана по различни показатели и илюстрирана с графични материали от ГИС база данни към ОУП на СО, тази таблица е обособена в **два допълнителни самостоятелни тома.**

В първия от тях са включени:

- графични схеми, представящи пространствената концепция за развитие към ОПР, проектите в допълнителните зони за въздействие на ИПГВР, проектните предложения по основни функционални системи;
- таблици с проектни предложения по райони на СО, комплектовани с по-подробни схеми за всички проектни предложения за всеки от районите. Степента на проектната готовност на включените в таблиците предложения е маркирана в сигнатурен цвят. Където е било възможно са заложени метрични данни по показателите.

Във втория том са представени по административни райони на СО предложенията с висока степен на проектна готовност, които могат да стартират реализация в началото на програмния период.

Предвид големината на територията и общия брой на населението на Столична община, **пространствената концепция към ОПР** е изключително важна. Общите схеми посочват принципите и приоритетите за пространствено развитие, отчитайки предвижданията на приетия ИПГВР с неговите основни и допълнителни зони за въздействие, както и стратегически важното развитие на центровата система, определяща облика на общината като модерен полицентрично развиващ се град-регион. Във всеки от 24-те района има заложени мерки и проекти, които засягат население по-голямо от това на средна община в страната. Включените графични приложения към плана дават възможност да се види териториалното насочване на тези проекти и да се подпомогне управлението и прилагането на плана в условия на все по-засилваща децентрализация, както и чрез визуализирането да се подпомогне локалната реализация на секторните политики.

Индикатори за наблюдение и оценка на ОПР, система за наблюдение и оценка, прилагане на принципа за партньорство и публичност

При разработване на този раздел са взети под внимание резултатите от прилагане на правилата за мониторинг на ОПР 2007 – 2013, както и правилата и индикаторите за мониторинг на приетия ИПГВР на София 2014-2020г. Предложената система за наблюдение и оценка е съобразена с разработка „Разработване и въвеждане на правила за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на План за развитие на Столична община”, по проект ”Създаване на ефективни механизми за мониторинг, контрол и оценка при подготовката и изпълнението на Плана за развитие на Столична община 2014-2020 година”, финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет 2007-2013“.

ИНДИКАТИВНА ТАБЛИЦА - ПРОЕКТИ СЪКРАТЕН ВАРИАНТ /ПО ТИПОВЕ/	
Наименование проект/група проекти	Брой проекти
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. ПОВИШЕНА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ ЧРЕЗ БАЛАНСИРАНО РАЗВИТИЕ НА "ИНТЕЛИГЕНТНА, УСТОЙЧИВА И ПРИОБЩАВАЩА" ИКОНОМИКА	
Приоритет 1.1. Стимулиране на връзките между образование-наука-бизнес за повишаване на конкурентоспособността, иновациите и престижната заетост	
<i>Специфична цел 1.1.1. Повишаване на изследователския, технологичния и иновативен потенциал чрез развитие на мрежи за трансфер на знания и технологии от научния към индустриалния сектор. До 2020 г., дялът на инвестициите в НИРД да достигне 2,5% от БВП на общината</i>	
Формиране на групи за действие към общината, които да отговарят за подпомагане развитието на университетски бизнес центрове като средство за регионално икономическо развитие, основано на знанието	
Насочване и насърчаване на добри практики и успехи в университетски бизнес центрове; създаване на онлайн връзки между интернет страниците на общината и университетите с публикувани възможности за обмен на студенти, стажанти и намиране на работа за млади специалисти в общинските проекти, структури и приоритетни за общинската икономика отрасли.	
<i>Специфична цел 1.1.2. Приобщаване към мрежите за обмен на млади учени и специалисти за осигуряване на мобилност на работната сила и комуникация на знания и добри практики</i>	
Краткосрочен обмен на работещи на еднакви позиции в партньорски общини, за да се изградят взаимоотношения, обмяна на гледни точки и да се направят общи изводи	
Приоритет 1.2. Подпомагане развитието на иновативни производства, предлагащи привлекателна заетост, оползотворяване на творческия потенциал	
<i>Специфична цел 1.2.1. Създаване на благоприятна среда за развитие на модерни и високотехнологични отрасли</i>	
Поощряване създаването на активно действащ индустриален клъстер	
Създаване на годишни регионални форуми и срещи между академичните среди и бизнеса, за натрупване на "бази данни за добри практики" и изграждане на дългосрочни отношения; подпомагане формирането на браншови асоциации около темата	
Усъвършенстване и разширяване на дейността на общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия – СО	
<i>Специфична цел 1.2.2. Създаване на условия за повишена конкурентоспособност и продуктивност на предприятията</i>	
Осигуряване на финансиране и подкрепа на изследователи за "първи път" в сътрудничество с бизнеса	
Приоритет 1.3. Подкрепа за въвеждане на нисковъглеродна икономика във всички сектори за постигане на устойчив растеж. Повишаване на енергийната ефективност с 27% до 2020 г.	
<i>Специфична цел 1.3.1. Намаляване на енергопотреблението и увеличаване на енергийната ефективност за преминаване към "зелена икономика"</i>	
Въвеждане на енергийна ефективност в предприятия, битовия сектор и градската среда	8 проекта
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. ПОВИШЕНО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ В СОЦИАЛНО РАВНОПОСТАВЕНИ ОБЩНОСТИ	
Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до системите на социалния сервис и приобщаване на хората в уязвимо положение	
<i>Специфична цел 2.1.1. Повишаване качеството на образованието и разнообразяване формите на обучение в съответствие с потребностите на общинската икономика</i>	
Строителство, реконструкция, ремонт и оборудване на детски градини и училища, включително подобряване на енергийната им ефективност	223 проекта
<i>Специфична цел 2.1.2. Повишаване на качеството и осигуряване на равнопоставен достъп до здравни услуги</i>	
Обновяване на сградния фонд и оборудването на общинските лечебни заведения	8 проекта
<i>Специфична цел 2.1.3. Предоставяне на разнообразни социални услуги, деинституционализация на децата и възрастните в неравностойно положение и разширяване участието на частния сектор</i>	
Изграждане или обновяване на сграден фонд за предоставяне на разнообразни социални услуги, деинституционализация на децата и възрастните в неравностойно положение	14 проекта
<i>Специфична цел 2.1.4. Обновяване на културните институции, подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата '2019</i>	
Изграждане или обновяване на културните институции и пространства, дейности в подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата '2019	32 проекта
Експониране и социализация на „Софийската света гора“; съдействие за адекватен устройствен статут на черквите и манастирите в СО	22 проекта
<i>Специфична цел 2.1.5. Обновяване и разширяване на спортната инфраструктура в Столична община</i>	

ИНДИКАТИВНА ТАБЛИЦА - ПРОЕКТИ СЪКРАТЕН ВАРИАНТ /ПО ТИПОВЕ/	
Наименование проект/група проекти	Брой проекти
Обновяване и разширяване на спортната инфраструктура в Столична община за професионален и любителски спорт	47 проекта
<i>Специфична цел 2.1.6. Подобряване условията на живот и качеството на жизнената среда, подкрепа на инициативата „София – Зеленият град”</i>	
Изграждане на нови и обновяване на съществуващите обекти на отбиха на територия на Столична община	112 проекта
Възстановяване, поддръжка и ново изграждане на цялостно благоустройство и озеленяване на градските територии и обектите на градското стопанство	50 проекта
Осигуряване на актуални и адекватни пространствени планове за управление и развитие на територията	86 проекта
Приоритет 2.2. Преквалификация и обучение в съответствие с потребностите на общината за повишаване на мобилността на работната сила и достъпността до пазара на труда	
<i>Специфична цел 2.2.3. Насърчаване на образованието, уменията и ученето през целия живот</i>	
Подобряване ефективността на регионалните политики за повишаване качеството на живот на застаряващото население /INNOVAge/	
Приоритет 2.3. Привличане на частния сектор и НПО в партньорство със Столична община за насърчаване на толерантността, социалното приобщаване и борбата с бедността	
<i>Специфична цел 2.3.2. Подобряване на шансовете за заетост чрез подкрепа на предприемачеството</i>	
Доброволци за Европейска заетост /VERSO/	
<i>Специфична цел 2.3.3. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване</i>	
"Социално включване чрез създаване на общностни центрове за деца и семейства в рискови групи на територията на Столична община"	
Приоритет 2.4. Повишаване на административния и експертен капацитет в управлението на Столична община	
<i>Специфична цел 2.4.1. Модернизация на институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването</i>	
Автоматизирана гео-пространствена информационна система за мониторинг и управление на пътната инфраструктура и публичното осветление на територията на Столична община	
<i>Специфична цел 2.4.2. Подобряване на капацитета на общинската администрация по координация и управление на стратегически планове, програми и проекти</i>	
Въвеждане на ежегодни обучения за използване на съвременни ИКТ технологии в работата на общинска администрация и структури	
<i>Специфична цел 2.4.2. Подобряване на капацитета на общинската администрация по координация и управление на стратегически планове, програми и проекти</i>	
Повишаване на капацитета и квалификацията на служителите в администрацията на районите на СО	7 проекта
"Изграждане и функциониране на Областен информационен център София-град и София-област за популяризиране на Кохезионната политика в България"	
<i>Специфична цел 2.4.3. Повишаване качеството на административното обслужване, публичността и информираността на гражданите чрез въвеждане на електронно управление</i>	
Надграждане на цифровата база данни на Направление "Архитектура и Градоустройство" със съвременни приложения ГИС формат и връзка с интернет сайта на НАГ	
Създаване на ИКТ платформа за съвместно използване в реално време на пространствени и ГИС бази данни на НАГ, ГИС-София, ОП "Софпроект-ОГП", ОП "Софияпроект", ОП "Стара София" и ОП "Туристическо обслужване"	
Изработване на ежегодни планове за прилагане на ОПР и ежегодни отчети за свършената работа	
Разработване и отчитане на Ежегодна програма на Направление "Архитектура и Градоустройство" за изработване на нови ПУП, за наблюдение и отчитане на брой издадени нови строителни разрешения, както и брой издадени нови разрешения за ползване с данни за преобладаваща функция, ЗП и РЗП	
Ремонт, реконструкция, ново изграждане и съвременно техническо оборудване на сградите на общинската администрация	24 проекта

ИНДИКАТИВНА ТАБЛИЦА - ПРОЕКТИ СЪКРАТЕН ВАРИАНТ /ПО ТИПОВЕ/	
Наименование проект/група проекти	Брой проекти
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. ИНТЕГРИРАНО ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ И ИЗДИГАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ЦЕНТЪР В ПОЛИЦЕНТРИЧНАТА СИСТЕМА ОТ ГОЛЕМИ ГРАДОВЕ В ЕС	
Приоритет 3.1. Развитие и обновяване на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура	
<i>Специфична цел 3.1.1. Развитие на комуникационно-транспортната система и градската мобилност за постигане на по-добра достъпност вътре в населените места, в общината и на ниво регион</i>	
Сътрудничество с Държавата за развитие на ж.п. възел София	
Развитие на Столичния метрополитен – изграждане на трети метродиаметър и планираните разширения по първите два	5 проекта
Развитие и възстановяване на главна улична и пътна мрежа на Столична община	53 проекта
Развитие и възстановяване на масовия пътнически транспорт	32 проекта
Оптимизиране, интегриране и безконфликтно реализиране на всички видове транспорт и движение, както и прилагане на иновативни "зелени" технологии	65 проекта
Изграждане, ремонт, рехабилитация на второстепенната улична и пътна мрежа в СО	144 проекта
<i>Специфична цел 3.1.2. Изграждане и модернизация на мрежите на екологичната инфраструктура – водопроводни и канализационни мрежи, третиране на отпадъците</i>	
Изграждане и модернизация на мрежите на екологичната инфраструктура – водопроводни и канализационни мрежи, третиране на отпадъците	101 проекта
<i>Специфична цел 3.1.3. Изграждане на базисната инфраструктура за развитие на иновациите и осигуряване на достъп до скоростен широколентов Интернет на цялата територия на Столична община</i>	
Взаимодействие на местните власти за прилагане на нови технологии за независим живот на възрастните хора /SEE INNOVA/	
Приоритет 3.3. Развитие на устойчив туризъм чрез пълноценно използване на природните и културни ценности на Столична община – минералните води, лечебен микроклимат, атрактивните ландшафти, културното наследство	
<i>Специфична цел 3.3.1. Използване на капацитета на минералните води и лечебния микроклимат за развитие на лечебен и СПА туризъм</i>	
Стратегия за използване на потенциала от хидротермални ресурси (минерални води) в СО	8 проекта
<i>Специфична цел 3.3.2. Валоризиране на природното и културното наследство на общината чрез вплитането му в продуктовата гама на туристическото предлагане</i>	
Подобряване на достъпността и популяризиране на туристическите обекти	8 проекта
Приоритет 3.4. Създаване на сигурна и безопасна среда чрез адаптиране към климатичните промени и намаляване на рисковете от природни бедствия и аварии	
<i>Специфична цел 3.4.1. Рекултивация на увредените почви и осигуряване на земеделски пояс в северната част на общината, предлагащ биологично чиста продукция, в съчетание с преработващи предприятия.</i>	
"Доставка за закупуване на горска техника"/ „Подобряване икономическата стойност на горите"	
<i>Специфична цел 3.4.2. Предприемане на мерки за адаптация към климатичните промени и превенция на риска.</i>	
Ограничаване и адаптация към климатичните промени и превенция на риска	41 проекта